2021 2027 Strategický plán rozvoje města

[OU] Ústí nad Orlicí

[OU] Ústí nad Orlicí

Osnova

[1] **Úvod** 04

[2] **Komparace s vybranými městy** 08

[3] **Naše město** 10

[4] **Vize** 14

[A] Vybavené město 16

[B] Tvořivé město 24

[C] Živé město 32

[D] Atraktivní město 38

[5] **Realizace strategického plánu** **46**

[6] **Přílohy** 50

Úvod

[1]

Strategický plán rozvoje města Ústí nad Orlicí (dále i „strategický plán" nebo "strategický plán rozvoje města") je aktivizačním nástrojem řízení rozvoje. S ohledem na dispozicedané územním plánem formuluje představy o budoucnosti města a navrhuje způsoby, jak těchto představ dosáhnout. Strategický plán je zpracován pro období 2021–2027.

Strategický plán rozvoje města se věnuje oblastem, ve kterých chceme něco změnit či nově vytvořit, stanoví možná řešení a podporuje efektivní využívání finančních prostředků města i jeho celkového potenciálu. Slaďuje představy jednotlivých subjektů o rozvoji města, a zajišťuje tak kontinuitu rozvoje. V návaznosti na diskuze při vytváření plánu dochází k zapojení širší skupiny subjektů do plánování.

Strategický plán rozvoje města je klíčovým podkladem pro rozhodování zastupitelstva města, zvyšuje připravenost města k podání žádostí o dotační podporu a zvyšuje šance získat vnější finanční prostředky.

Strategický plán je zpracováván od poloviny října 2019 společností AQE advisors, a. s., v úzké součinnosti s pracovníky města.
Dne 28. 10. 2019 proběhlo úvodní jednání, na němž byl zpřesněn postup tvorby strategického plánu.

V listopadu a prosinci proběhlo dotazníkové šetření názorů obyvatel,
ve kterém se vyjádřilo celkem 526 osob.

Strategický plán rozvoje města je tvořen s důrazem na návrhovou část, která je vytvořená na půdorysu výstižného zachycení situace ve městě.

Základní východiska pro návrhovou část jsou doplněna o srovnání vybraných ukazatelů s velikostně podobnými městy v Pardubickém kraji a z podnětů obyvatel z dotazníkového šetření. Pro realizaci návrhové části je také důležitá provázanost oblastí a opatření na vybrané koncepce města, kraje apod.

Návrhová část obsahuje vizi a stěžejní výzvy dle jednotlivých rozvojových oblastí.
Pro každou oblast je definován jednoznačný závazek/politika města, čeho chceme v dané oblasti dosáhnout. Oblasti jsou rozpracovány v podobě opatření a aktivit (konkrétních záměrů).
V závěru návrhové části je stanoven způsob práce s dokumentem (realizace a vyhodnocování plnění).

Důležité je, že úspěšnost strategického plánu rozvoje města je bezprostředně závislá na tom, zda zůstane „živým" dokumentem.

Základní struktura strategického plánu rozvoje města

Problémy

Jedná se o rozpor mezi aktuálním a žádoucím stavem v určitých oblastech života ve městě.

Vize města

Vize představuje obraz budoucnosti města, jak se bude město měnit a zlepšovat, představuje soubor představ a priorit města.

Prioritní oblasti

Co budeme rozvíjet a řešit – pro každou oblast je definován jednoznačný závazek/politika města, čeho chceme v dané oblasti dosáhnout.

Opatření

Opatření zastřešují soubor aktivit k určitému tématu a stanoví přístup k řešení. Opatření je přiřazeno ke konkrétní prioritní oblasti.

Aktivity a projekty

Konkrétnější specifikace jednotlivých aktivit. Projekty jsou vytvořeny primárně ve spolupráci se zástupci města a jsou obsaženy v akčním plánu.

Slovo starosty

Město Ústí nad Orlicí – perspektivní místo pro život

Cílem každého starosty města je realizovat smysluplné projekty, díky kterým se z daného města stane místo pro celý život. Místo, kde jsme spokojeni, které se nám líbí a které chceme nadále rozvíjet. V Ústí nad Orlicí žijí lidé, kteří se zajímají o budoucnost svého města a o jeho rozvoj. Proto má naše město velký potenciál být perspektivním místem pro život.

Představu o prostředí, ve kterém chceme žít a ve kterém chceme vychovávat své děti, máme všichni. Každý z nás má jiné priority a jiné vnímání svého okolí. Společně se však musíme rozhodnout, které vize budeme realizovat nyní a co přinese našim občanům největší užitek. Budoucnost držíme ve svých rukou a kroky, které děláme dnes, ovlivní město v dalších letech.

Strategický plán souhrnně a aktuálně představuje záměry a priority, vytyčuje směr. Je vodítkem pro směrování aktivit nejen samosprávy, ale i ostatních subjektů, které zde působí či působit budou. Ústí nad Orlicí se díky vynaloženému úsilí a soustavné péči v uplynulých letech pozitivně zviditelnilo a opětovně je vnímáno jako město s velkým potenciálem k prosperitě. Chceme tento potenciál využít, a tím zajistit městu stabilitu a přirozený rozvoj.

Na výsledku, jak bude naše město vypadat za pět a více let, se podílíme všichni svým přístupem k životu, práci, majetku a hodnotám. Pokud budeme ke všem činnostem přistupovat s tímto vědomím, jsem přesvědčen, že naše úsilí o vytvoření perspektivního místa pro život se nám společně podaří naplnit!

PETR HÁJEK
starosta města

[OU] Ústí nad Orlicí

Příprava a zpracování strategického plánu

Kontext zpracování

Mezioborový strategický plán rozvoje města je zpracován na základě komunikace s obyvateli, neziskovými organizacemi, spolky, podnikateli a městem. Strategický plán rozvoje města obsahuje komplexní problematiku území s definováním všech rozvojových směrů.

Přístup k tvorbě strategického plánu rozvoje města je založen na důkazech (Proč to potřebujeme?), samotný strategický plán rozvoje města je pak vytvářen na základě reálných potřeb (Co potřebujeme?) zjištěných také na základě doložitelného průzkumu mezi obyvateli a uskutečněných pracovních skupin.

Struktura strategického plánu rozvoje města je složena z několika zásadních částí, které na sebe logicky navazují a bez jejichž vzájemné provázanosti není možné dosáhnout požadovaných výsledků, jedná se o:

- metodický postup zpracování – současný stav města,
- strategická část,
- implementační část.

Metodický postup zpracování – současný stav

Při zpracování současného stavu města byl využit široký metodický aparát zahrnující kvantitativní i kvalitativní metody. Následně je uveden stručný popis použitých metod.

Desk research

V prvotní fázi realizace zakázky proběhla důkladná analýza dostupné dokumentace. Výstupy analýzy dokumentace byly použity jako dílčí vstupy pro jednotlivé analýzy (zejména analýza vnějšího prostředí – megatrendy).

Analýza dat

Tato analýza byla použita pro zpracování a následnou analýzu všech dat získaných zpracovatelem. Při zpracování strategického plánu byly také realizovány pracovní skupiny, jejichž účelem bylo získat přehled o prostředí a interních faktorech, které mohou mít vliv na následnou formulaci strategické části.

Komparace

Současný stav města je zpracován jako rozvojový a inovační s důrazem na atraktivitu města. Atraktivita města je vykreslena komparačním srovnáním města s jinými městy s obdobnými charakteristikami.

Strategická část

Strategická část se soustředí na definování dlouhodobé vize rozvoje města, která představuje dlouhodobý obraz budoucnosti města a formuluje směřování rozvoje města.

Při tvorbě akčního plánu je nutné přihlížet k tomu, které záměry je možné z věcného, časového a finančního hlediska ve městě realizovat.

Implementační část

Proces postupného uskutečňování návrhů a aktivit ze strategického plánu rozvoje města se nazývá „implementace“, součástí implementační části je konkrétní akční plán. Účelem vytvoření akčního plánu je užší, konkrétnější specifikace jednotlivých aktivit co do obsahu, termínů, odpovědností a způsobu financování.

Participace a náročnost

Díky zvolené metodě práce, která je časově náročnější, ale zajistí širší shodu, jsme věnovali maximum úsilí participativnímu přístupu, při zapojení co nejširšího pole účastníků.

Zapojili jsme:

- 41 osob ve 4 pracovních skupinách,
- 529 obyvatel,
- zástupce vedení města,
- komisi pro rozvoj města a strategické plánování,
- vedoucí odborů městského úřadu,
- občany v rámci veřejných projednání.

První kolo připomínkování strategického plánu proběhlo na podzim 2020 s účastí členů pracovních skupin, zástupců města a městského úřadu. V lednu a únoru 2021 následovalo připomínkování od občanů města.

Komparace s vybranými městy

[2]

Město Ústí nad Orlicí je datově porovnáno s vybranými městy Pardubického kraje s počtem obyvatel nad 10 000. Komparace je založena na porovnání vybraných kritérií. U každého z kritérií se srovnávají vybrané hodnoty. Z uvedeného srovnání nelze posuzovat konkurenční významnost města vůči jiným sídelním jednotkám, ale spíše zdůraznit možnou přednost města. Komparace je provedena na základě dat z projektu společnosti Obce v datech, s.r.o.

Ústí nad Orlicí se v porovnání s ostatními městy ČR vyznačuje především:

- nízkou mírou nezaměstnanosti ve městě,
- malým počtem osob pobírající ch dávky v hmotné nouzi,
- dostupností zdravotní péče,
- přírůstekem počtu obyvatel,
- dobrým vlakovým a autobusovým spojením,
- počtem spolků a zájmových sdružení.

Vývoj počtu obyvatel

Pokles počtu obyvatel v Ústí na Orlicí činí za poslední 4 roky 0,2 % obyvatel, naopak nejvyšší nárůst ze srovnávaných měst zaznamenalo město Litomyšl (o 3,8 %).

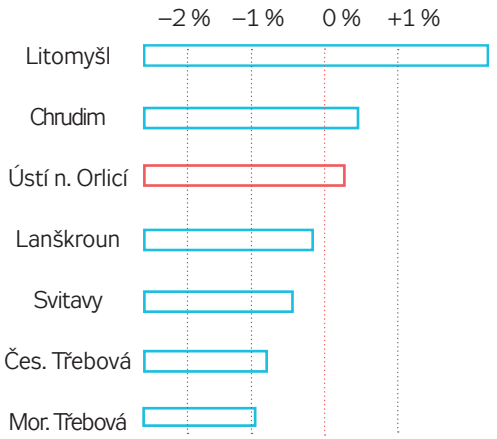

Školství

V žádném ze srovnávaných měst není akutní problém s kapacitou mateřských/základních škol. Velmi dobře na tom jsou především Moravská Třebová a Ústí nad Orlicí, kde je kapacita mateřských škol o 37–40 % vyšší než počet dětí ve věku 3–5 let, a kapacita základních škol o 31–33 % vyšší než počet dětí ve věku 6–14 let. Všechna srovnávaná města kraje mají na svém území jednu kvalitní střední školu (určeno podle výsledků žáků u státních maturit).

Zdravotnictví

Ve městě Ústí nad Orlicí ordinuje 12 praktických lékařů. Na 1 000 obyvatel zde tak připadá 0,85 lékaře, což je druhý nejvyšší podíl ze všech sledovaných měst. Ve městě pak ordinují 4 dětští lékaři. Velkou výhodou v této oblasti zůstává, že se ve městě nachází nemocnice.

Trh práce, zadluženost a podpora

Ústí nad Orlicí mělo v roce 2019 nejmenší průměrný podíl nezaměstnanosti, pouze 1,6 %. To je druhý nejnižší podíl nezaměstnanosti v celém kraji (nejnižší má město Hlinsko). Ve městě Ústí nad Orlicí je průměrně skrze pracovní portály nabízeno 21,8 pracovních pozic za týden.

Nejnižší počet osob v exekuci a stejně tak nejnižší podíl osob v exekuci na celkovém počtu obyvatel má město Litomyšl. V Ústí nad Orlicí byl vyplacen druhý nejnižší počet příspěvků na živobytí, a to přesto, že počtem obyvatel se toto město řadí na 4. místo. Situace s počtem vyplacených doplatků na bydlení je velmi podobná té s příspěvky na živobytí. V Ústí nad Orlicí byl vyplacen druhý nejnižší počet ze srovnávaných měst, pouze 160, což odpovídá 11,28 doplatkům na 1 000 obyvatel.

Analýza a představení dalšího srovnání relevantních dat mezi vybranýmu městy je uvedena v příloze, která je součástí strategického plánu rozvoje města.

Služby

Maloobchod

V Ústí nad Orlicí se nachází 4 supermarkety, v přepočtu na počet obyvatel to je 0,28 supermarketu na 1 000 obyvatel. V porovnání s ostatními městy se jedná o průměrnou hodnotu.

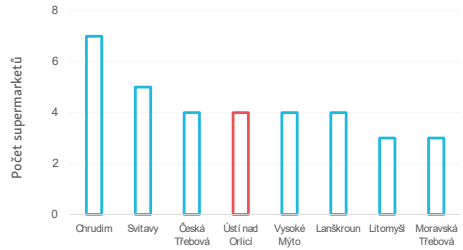

Restaurace

V množství restaurací a jejich počtu na 1 000 obyvatel (1,76) se město Ústí nad Orlicí pohybuje mezi srovnávanými městy spíše v průměru či mírném podprůměru (nejvíce Litomyšl 3,07).

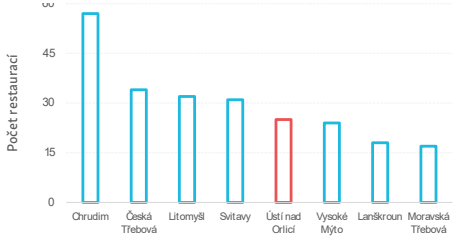

Vlaková doprava

Ve srovnání s vybranými městy kraje má město Ústí nad Orlicí nadstandardní počet železničních spojení. Ústím nad Orlicí vede již od roku 1845 železniční trať Praha – Česká Třebová, která je součástí Severní státní dráhy.

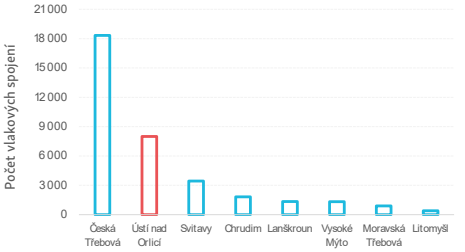

V porovnání kvality života ve městech ČR se Ústí nad Orlicí posunulo za poslední 3 roky na celkové 28. místo[1].

zdroj: obcevdatech.cz

[1] Porovnání 206 obcí s rozšířenou působností v roce 2020.

Naše město

Ústí nad Orlicí je významné město ležící na východě Čech. Město Ústí nad Orlicí je obcí s rozšířenou působností. Pod správní obvod obce s rozšířenou působností patří město Brandýs nad Orlicí a 14 obcí. Konkrétně to jsou obce České Libchavy, Dlouhá Třebová, Dolní Dobrouč, Hnátnice, Hrádek, Jehnědí, Libchavy, Orlické Podhůří, Řetová, Řetůvka, Sopotnice, Sudislav nad Orlicí, Velká Skrovnice, Voděrady.

Orlickoústecko patří k regionům s nejvyšší úrovní vzdělanosti v kraji.

Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů zde v roce 2011 činil podíl osob s ukončeným středoškolským a vysokoškolským vzděláním mezi obyvateli patnáctiletými a staršími 44,0 %, což byl druhý nejvyšší podíl po Pardubicku.

[3]

Části města:

- Ústí nad Orlicí
- Černovír
- Dolní Houžovec
- Horní Houžovec
- Hylváty
- Kerhartice
- Knapovec
- Oldřichovice

K 31. 12. 2019 mělo Ústí nad Orlicí 14 196 obyvatel, aktuální hodnota indexu stáří ve městě dosahuje hodnoty 157 čili na 100 dětí připadá 157 seniorů, průměrný věk dosahuje 43,9 let.

Počet obyvatel města se pozvolně snižuje, a to zejména z důvodu přirozeného úbytku obyvatel, průměrný roční úbytek obyvatel za posledních 5 let činil 33 obyvatel.

Autobusová doprava je zajišťována ve městě autobusovými linkami, od září 2017 byl zahájen provoz městské hromadné dopravy.

Ústím nad Orlicí prochází železniční trať č. 010 (Praha) – Kolín – Česká Třebová a trať č. 024 Ústí nad Orlicí – Moravský Karlov.

Milovníci historie oceňují centrum města Ústí nad Orlicí s řadou převážně barokních domů a s barokním kostelem nebo také Roškotovo divadlo.

K významným kulturním akcím pořádaným v regionu se řadí zejména mezinárodní soutěže mladých umělců: Kocianova houslová a Heranova violoncellová soutěž a hudební festival Kocianovo Ústí či městské slavnosti Město v pohybu. Město je zřizovatelem několika kulturních zařízení, které přispívají k pestrosti kulturních a společenských akcí.

V Ústí nad Orlicí se nachází velký sportovní areál s fotbalovým a atletickým stadionem, volejbalovými, basketbalovými a tenisovými kurty. Součástí areálu je v roce 2000 vybudovaný aquapark. Ve městě je dále k dispozici krytý plavecký bazén, kluziště, kuželkářská dvoudráha a bowlingové centrum. Nedaleko centra města naleznete tábořiště a loděnici v Cakli. Podobně pestrá je i nabídka rekreace v okolí.

Město udržuje partnerské styky s pěti evropskými městy. Nejdéle spolupracuje se slovenským Popradem. Ke vzájemnému poznávání a výměně zkušeností dochází také s polskou Bystřicí Kladskou či německými Ambergem a Neuköllnem a italským městem Massa Martana.

Stav města

Silnou stránku představuje dobrá dostupnost autobusovou a železniční dopravou a fungování městské hromadné dopravy. V okolí města je vytvořen systém stezek pro pěší a cyklisty (např. do Letohradu), což mimo jiné vede ke zvýšení atraktivity města pro cestovní ruch. Slabou stránkou zůstává nedostatek ucelených parkovacích ploch v bezprostřední blízkosti sídlišť i centra města a hlukové znečištění, které ve městě způsobuje doprava. Intenzita hlukového znečistění je přímo úměrná intenzitě dopravy.

Výhodou v oblasti bydlení je, že město Ústí nad Orlicí disponuje významným množstvím „obecních" bytů, tj. bytových prostor v majetku města. Slabou stránkou naopak je, že se v posledních letech neustále zvyšovaly ceny jak nájemního bydlení, tak prodeje nemovitostí, což ztížilo podmínky pro bydlení především mladých lidí ve městě.

Hrozbou pro město a jeho strategický rozvoj jsou dopady pandemie covid-19, a to jak v ekonomické oblasti, tak i v dalších sférách života.

Město Ústí nad Orlicí se může pochlubit kvalitně a funkčně nastaveným systémem plánování sociálních služeb.
Oblast zdravotnictví je součástí kvality života ve městě. Je pro ni však typický velmi nízký vliv města. Ve městě funguje Orlickoústecká nemocnice. Za silnou stránku lze považovat dobrou a vyrovnanou úroveň škol zřizovaných městem, kterou potvrzuje i velmi dobré hodnocení škol obyvateli v rámci dotazníkového šetření.

Dlouhodobou výhodou je koncepční rozhodování o nakládání s majetkem města. Na druhé straně je důležité zmínit, že občané v dotazníkovém šetření spatřují nedostatečnou komunikaci města ohledně prosazování vize.

Ve sportovní a kulturní oblasti umožňuje město vykonávat široké spektrum aktivit. Ve městě působí relativně velká řada subjektů. Zájmové spolky jsou cíleně podporovány městem prostřednictvím mimo jiné každoročně vypisovanými dotačními programy. Z šetření realizovaného v rámci přípravy strategického plánu jednoznačně vyplývá spokojenost místních obyvatel s pestrostí kulturních akcí a sportovního vyžití. Nelze opomenout výhodnou polohu města v rámci kraje, okolní přírodu a pozvolný nástup do Orlických hor.

Klíčové problémy a výzvy

Z dlouhodobého hlediska je pro Ústí nad Orlicí významnou prioritou řešit nepříznivý demografický trend, který spočívá v úbytku ekonomicky aktivních obyvatel, téma dopravy a nabídku dostupného bydlení ve městě.

Jaké klíčové problémy budeme řešit?

- proměnu areálu bývalé továrny Perla v nový městský prostor navazující na historické centrum města,
- nedostatek parkovacích míst ve městě a na sídlištích,
- nedostatek pracovních míst pro občany se středoškolským a vysokoškolským vzděláním (nutné dojíždět za prací mimo město),
- dostupnost bydlení ve městě pro mladé obyvatele (nabídka bytů a lokality pro individuální rodinnou výstavbu),
- strategické využití budov ve vlastnictví města pro další rozvoj (bydlení, místní ekonomika),
- zkvalitňovat veřejný prostor ve městě (kompaktnost, vizuální podoba města, podoba vstupů do města).

Jakými směry se budeme řídit při svém rozvoji?

- město spravovat ještě více otevřeně ve spolupráci s jeho obyvateli i dalšími subjekty, které mají vliv na rozvoj města,
- být znovu městem s 15 000 obyvateli,
- více propojit město s místními částmi (nabídka pozemků pro individuální bytovou výstavbu, intenzivnější městská doprava apod.),
- být stále regionálním centrem pro okolní města a obce (nákupy, krátkodobý odpočinek, kultura apod.),
- udržovat odpovídající množství zelených míst ve veřejném prostoru a uplatňovat koncepční přístup k rozvoji veřejného prostoru,
- zaměřit pozornost na místní ekonomiku, (zejména pak podporou kreativního průmyslu),
- být atraktivním místem pro rodinný život,
- rozvíjet potenciál pro nabídku prvotřídního vzdělávání ve městě.

Závěry průzkumu mezi obyvateli

Cílem průzkumu bylo zjištění objektivní situace a subjektivního vnímání problémů města a zaměření připravovaného strategického plánu na témata, která obyvatele nejvíce trápí.

Dotazníkové šetření probíhalo od 27. listopadu do 31. prosince 2019.

Nástroj sběru dat

Nástrojem byl standardizovaný dotazník v tištěné podobě. Ten byl k dostání ve zpravodaji města a u sběrných boxů umístěných na sběrných místech.

Dále byl občanům k dispozici standardizovaný dotazník v elektronické podobě umístěný na webové stránce města a na Facebooku města.

Návrh dotazníku a zpracování dat

Dotazník umožňoval určit míru spokojenosti občanů s kvalitou života ve městě se zaměřením na jednotlivé oblasti života, jako je školství, doprava, kultura či služby ve městě.

Zpracování proběhlo v programu Netquest/MS Excel. Interval spolehlivost činil ± 4,4 % na 95% hladině významnosti.

Vyhodnocení dotazníkového šetření je založeno na názorech 529 respondentů.

Struktura respondentů:

- 52 % mužů a 48 % žen,
- 37 % respondentů bylo starších 50 let (22 % respondentů v důchodu),
- 37 % respondentů mělo vysokoškolské vzdělání, 43 % střední s maturitou,
- 59 % respondentů pracují jako zaměstnanci, 10 % jako podnikatelé (51 osob),
- volný čas tráví 73 % respondentů ve městě.

Nejvíce problémové oblasti:

- parkovací místa v místě bydliště a jinde ve městě,
- dostupnost bydlení a cenová dostupnost bydlení,
- chybějící služby ve městě (zejména gastro),
- provoz města (komunikace a informace směrem k veřejnosti),
- veřejně přístupná zeleň.

Pozitivně hodnocené oblasti:

- školství a bezpečnost ve městě,
- veřejná doprava,
- kvalita ovzduší,
- sport a nabídka sportovního vyžití,
- odpadové hospodářství.

87 %

obyvatel je spokojeno s městem jako místem pro výchovu dětí.

82 %

seniorů je spokojeno s životem ve stáří.

89 %

obyvatel je spokojeno se svým životem ve městě.

Strategický plán města

Vize

JDE NÁM O ÚSTÍ

Společně tvoříme pospolité a přátelské město, odkud obyvatelé neodcházejí a rádi se do něj vrací.

Jak toho chceme dosáhnout:

- spoluprací mezi vedením a obyvateli města,
- rozvojem vzdělávacích a sociálních zařízení,
- podporou bytové výstavby,
- přeměnou lokality Perla,
- rozvojem veřejných prostranství a okolí města,
- podporou kulturního a společenského života,
- zlepšením dopravy ve městě,
- budováním prostoru pro volnočasové a spolkové aktivity,
- podporou místní ekonomiky.

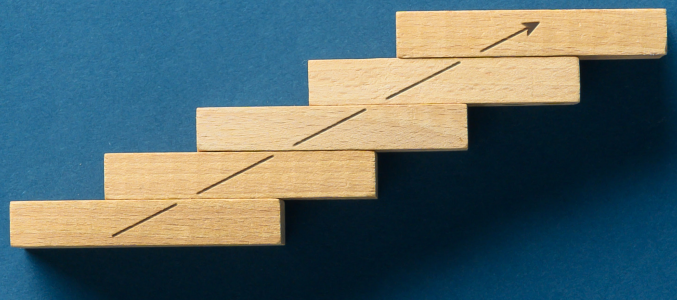

[4]

Prioritní oblasti a opatření

[A] VYBAVENÉ MĚSTO

Chceme dosáhnout toho, aby město bylo územně kompaktnější, dopravně efektivnější a propojenější.

Chceme, aby Ústí nad Orlicí bylo atraktivním místem pro bydlení a život.

Opatření:

A. 1 Doprava, nemotorová doprava a komunikace v majetku města

A. 2 Technická infrastruktura a odpady

A. 3 Bydlení

A. 4 Sociální, zdravotní služby a bezpečnost

[B] TVOŘIVÉ MĚSTO

Chceme, aby město bylo regionálním centrem pro okolní města a obce.

Chceme, aby veřejný, podnikatelský a občanský sektor společně komunikoval a spolupracoval.

Opatření:

B. 1 Moderní úřad a komunitní život ve městě

B. 2 Školství a vzdělávání

B. 3 Místní ekonomika

[C] ŽIVÉ MĚSTO

Chceme vytvořit prostor pro spontánní (iniciované zezdola) komunitní aktivity.

Chceme zajišťovat rozvoj a udržitelnost infrastruktury a služeb pro realizaci kulturních a sportovních akcí.

Opatření:

C. 1 Sport a volný čas

C. 2 Kultura ve městě

C. 3 Cestovní ruch

[D] ATRAKTIVNÍ MĚSTO

Chceme podporovat projekty mající odpovědný vztah k životnímu prostředí. Budeme zvyšovat kvalitu životního prostředí a kvalitu života ve městě.

Opatření:

D. 1 Vzhled města a okolí

D. 2 Životní prostředí

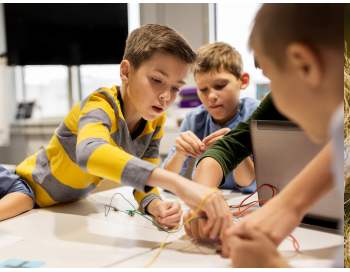

[A] Vybavené město

Problematika dopravy je komplexní a je zřejmé, že zde bude nutné nalézat kompromisy mezi protichůdnými zájmy. Cílem je tuto oblast řešit koncepčně a s uplatněním principů udržitelné mobility. V rámci mobility je nadále důležité zkvalitňovat a budovat provázanost sítě pěších a cyklistických stezek nebo tras pro lepší prostupnost města a spojení do okolních obcí. Přímo ve městě je cílem řešit otázky hluku, kvality ovzduší a světelného znečištění.

Důležitým prvkem pro rozvoj města je udržitelný stavební a prostorový rozvoj území. Bezproblémové napojení domácností na technickou infrastrukturu patří k službám, které město poskytuje pro zajištění kvality života svých občanů. Nedílnou součástí dlouhodobého rozvoje města je vytváření podmínek pro rozvoj nové bytové výstavby.

Pokračujícím jevem ve městě je postupné stárnutí populace, které zasáhne sociální a zdravotní oblast, s čímž souvisí a budou souviset zvyšující se nároky na kvalitu, kapacitu a financování sociální a zdravotní péče.

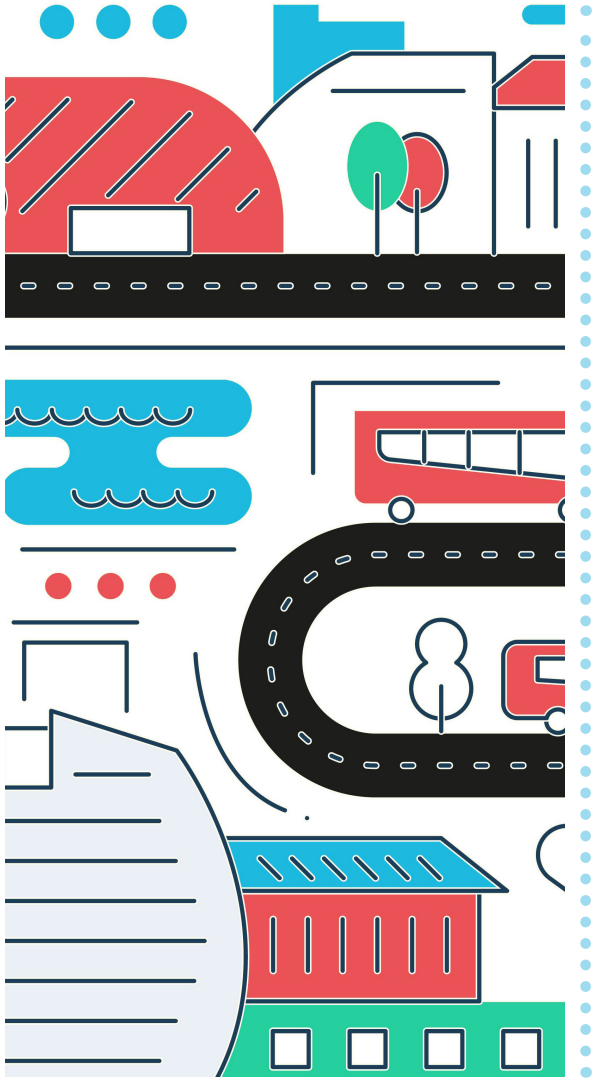

Závazky

Zlepšovat stav dopravy ve městě včetně realizace kvalitní parkovací politiky.

Rozvoj sítě cyklistických pruhů, stezek a tras jako nedílné součásti udržitelné mobility.

Nabídnout atraktivní a dostupné bydlení ve městě.

Sociální zařízení jsou dobře dostupná a nabízí širokou škálu služeb.

Opatření zastřešují soubor aktivit

Doprava a komunikace v majetku města A.1

Technická infrastruktura a nakládání s odpady A.2

Bydlení A.3

Sociální, zdravotní služby a bezpečnost A.4

Infrastruktura města pro 21. století

[A.1] Doprava a komunikace v majetku města

Koncepční řešení dopravy ve městě je východiskem pro veškerá další opatření v dopravě. Rozhodování o investicích i opatřeních neinvestiční povahy v oblasti dopravy musí být podřízeno cílům stanoveným v koncepční rovině pro bezpečnější prostor příjemný pro chodce, handicapované občany, řidiče, cyklisty i uživatele městské hromadné dopravy.

Vývoj provozovaných vozidel v PO III. Ústí nad Orlicí v jednotlivých letech ukazuje následují trend:

- v roce 2015 počet vozidel 22 975,
- v roce 2016 počet vozidel 23 202,
- v roce 2017 počet vozidel 23 405,
- v roce 2018 počet vozidel 23 098,
- v roce 2019 počet vozidel 23 260.

Ústí nad Orlicí leží na křižovatce silnic I/14, II/315 a II/360, jejichž prostřednictvím je město napojeno na hlavni silniční síť.

Silnice II. třídy č. 360 vstupuje do města z východní strany ze směru Šedivec a intenzita dopravy na tomto úseku je cca 7–10 tisíc automobilů za 24 hodin. Silnice II. třídy č. 315 vstupuje do města ze západní strany ze směru Choceň. Dopravní intenzita na tomto úseku je 7–10 tisíc automobilů za 24 hodin.

Silnice I. třídy č. 14 měla v roce 2016 několik intenzit dopravy podle úseku, na kterém bylo měřeno, na úsecích procházejících městem bylo naměřeno 10–15 tisíc vozidel za 24 hodin.

Veřejná doprava

Ústí nad Orlicí je obsluhováno autobusovými a vlakovými spoji příměstského, regionálního i nadregionálního dosahu. Právě vazba města na nadřazené dopravní systémy je jedním z faktorů rozvojového potenciálu města. Město je součástí integrovaného dopravního systému Pardubického kraje IREDO (systém zahrnuje autobusovou a železniční dopravu). Železniční stanice Ústí nad Orlicí je v systému považována za hlavní přestupní uzel nabízející tři dopravní módy: železniční doprava, autobusová doprava, městská hromadná doprava. Pozitivem v dopravě je poloha železniční stanice Ústí nad Orlicí-město v docházkové vzdálenosti od centra města. Na druhé straně je negativem vzdálenost mezi železničními stanicemi a autobusovým nádražím.

Provoz městské autobusové dopravy byl spuštěn v září 2017:

- v roce 2017 činil počet cestujících 31 772,
- v roce 2018 – 76 900 osob,
- v roce 2019 – 95 731 osob,
- v roce 2020 – 63 516 osob.

Nemotorová doprava

Ústí nad Orlicí je významným uzlovým bodem pro rekreační cyklistiku a cykloturistiku, je křižovatkou cyklostezek dlouhých 40 km. Vedou například údolím řek Tiché Orlice a Třebovky, do měst Choceň, Česká Třebová a Letohrad.

Pro in-line bruslaře jsou vhodné podmínky v rámci rekreačních tras podél vodotečí s návazností na Wolkerovo údolí.

Městem prochází cyklotrasy a cyklostezky

- 4045 (Ústí nad Orlicí – Nový Rybník),
- 4048 (Letohrad – Sudslava, rozcestí),
- 4049 (Ústí nad Orlicí – Oucmanice),
- 4053 (Dolní Houžovec – Ústí nad Orlicí)
- 4061 (Česká Třebová – Ústí nad Orlicí)
- 4051 (Knapovec – Přívrat),
- 4146 (Letiště Ústí n. O. – Lanšperk),
- 4215 (Kerhartice – České Libchavy),
- 4216 (Libchavy – Ústí n. O., Nad Letištěm).

Přijatelné podmínky pro pěší dopravu má i centrum města. Stezky pro pěší jsou významné i z hlediska trávení volného času obyvateli města a pro turisty. Veřejný prostor s mobiliářem a bezpečným prostředím motivuje občany k procházkám a odpočinku. Z tohoto pohledu má velký význam nadále vytvářet vhodné trasy uvnitř a v okolí města (podpora bezbariérové prostupnosti městem).

Místní komunikace

Stav místních komunikací je vizitkou města a významným momentem spokojenosti či nespokojenosti obyvatel.

S údržbou komunikací a chodníků je spokojeno 68 % respondentů.

Město se systematicky věnuje a musí se i nadále věnovat rekonstrukcím a modernizacím místních komunikací spočívajících ve zkvalitnění povrchů a v doplnění chodníků a cyklistických

stezek či pruhů a zeleně tam, kde je to technicky a bezpečně možné. V souladu se soudobými potřebami je modernizace komunikací i příležitostí k omezení hlukové zátěže z dopravy nebo k modernizaci technických sítí (optika apod.). Podle informací z městského úřadu se připravují další projekty úprav komunikací v ulicích např.: B. Němcové, Bří. Čapků, Zborovská, Polní, Kolmá, Tvardkova a Špindlerova.

Parkování

Ve městě Ústí nad Orlicí se vyskytuje lokální nedostatek parkovacích ploch. Nejproblematičtěji z hlediska parkování je občany města vnímáno centrum města a jeho nejbližší okolí, sídliště a dále okolí nemocnice včetně přilehlé polikliniky.

Tento problém je místy těžce řešitelný, a i z důvodu nedostatečné šíře některých místních komunikací není technicky ani možný. Parkovací místa u jednotlivých subjektů jsou většinou řešena parkovacím místem na plochách přilehlých komunikacích.

Nařízením města Ústí nad Orlicí 1/2012 byly vymezeny části místních komunikací: parkoviště na Mírovém náměstí, v ul. Hakenova u budovy hasičské zbrojnice a v ul. Smetanova u budovy ZUŠ. Tato parkoviště lze použít ke stání silničního motorového vozidla po zaplacení sjednané ceny. Pro možnost parkovat v centru města je aktuálně využívaná plocha v areálu Perly, kde se v budoucnu uvažuje o vybudování parkovacího domu (za předpokladu získání dotace a úvěru).

Necelých 54 % respondentů je nespokojeno s parkováním v místě bydliště a 59 % respondentů kdekoliv ve městě.
Dále 22 % respondentů označilo jako nejvíce problematické téma ve městě právě oblast parkování.

Stávající situace

- ve městě probíhá postupná modernizace místních komunikací a chodníků,
- existence čtyřproudové komunikace,
- dobré dopravní spojení železniční dopravou,
- fungování linek městské hromadné dopravy,
- přítomnost značených pěších tras a cyklotras,
- přítomnost letiště ve městě (udržení jeho stávajícího využití),
- doprava ve městě je místními považována za největší problém města,
- nedostatek parkovacích míst ve městě,
- hluk a emise z dopravy (železniční a silniční doprava),
- hrozbou je stále narůstající individuální automobilová doprava ve městě.

Výzvy

- pokračování ve zvyšování bezpečnosti dopravy (chodníky, přechody, chytré semafory, „zóny 30“ atd.),
- postupně zlepšovat podmínky pro cyklodopravu ve městě dle vypracované Koncepce městské cyklistické dopravy,
- zlepšovat bezpečné dopravní propojení Ústí nad Orlicí s dalšími částmi města,
- udržet, resp. zlepšovat dostupnost města ve vazbě na nadřazené dopravní systémy v oblasti silniční, železniční a cyklistické dopravy a systém veřejné dopravy,
- spolupráce s Pardubickým krajem, okolními obcemi a dalšími subjekty při řešení dopravní infrastruktury,
- koordinace jednotlivých investičních akcí – koordinace zájmů při plánování investic, oprav a rekonstrukcí (včetně propojení na místní části),
- koordinace dopravy a dopravní dostupnosti města včetně jeho částí – spolupráce s obcemi, krajem, provozovateli při zajišťování hromadné dopravy.

Podporované aktivity:

A.1.1 Výstavba či rekonstrukce místních komunikací, chodníků včetně bezbariérových přístupů – budování a rekonstrukce dopravní infrastruktury

A.1.2 Udržet, resp. zlepšovat dopravní obslužnost

A.1.3 Rozvoj nemotorové dopravy – možnosti doplnění pěší a cyklistické prostupnosti území

A.1.4 Zajišťování dostupnosti ploch pro parkování

[A.2] Technická infrastruktura a nakládání s odpady

Technická infrastruktura

Technické služby ve městě zajišťuje zejména společnost TEPVOS, spol. s r.o., která je odbornou firmou vlastněnou městem Ústí nad Orlicí.

S využitím řady technických prostředků zajišťuje:

- správu bytových jednotek včetně bytů v domech s pečovatelskou službou a správu nebytových prostor, údržbu zeleně na pozemcích ve vlastnictví města,
- údržbu komunikací, správu veřejného osvětlení a světelné signalizace, provoz sběrného dvora, správu hřbitovů, správu parkovacího systému,
- provoz vodovodu, kanalizace a čistírnu odpadních vod,
- výrobu a dodávku tepla a teplé vody, výrobu a prodej elektrické energie,
- správu městského rekreačního a sportovního zařízení.

Ve městě Ústí nad Orlicí se nachází několik soustav CZT (centrální zásobování teplem) a řada objektů je vytápěna objektovými nebo blokovými kotelnami. Jako palivo je používán zemní plyn a rozvodným médiem je teplá voda. Město je zásobováno zemním plynem na celém území. Úseky kanalizačního a vodovodního systému jsou v různých částech města v rozdílném stavu. Průběžná údržba a obnova jednotlivých zastarávajících úseků je nezbytnou součástí péče o zachování fungujícího zásobování vodou a odkanalizováním ve městě.

Ve městě existuje sběrný dvůr, ve kterém mohou uložit odpad pouze obyvatelé města Ústí nad Orlicí na základě městské karty. Městská karta slouží pro vjezd do areálu a elektronickou evidenci množství odevzdaného odpadu. Občané mohou zdarma odevzdat ve sběrném dvoře veškerý komunální odpad.

Se svozem odpadu je spokojeno 87 % respondentů.

V oblasti odpadového hospodářství je cílem města posilovat motivaci občanů ke třídění odpadů, podporovat řešení pro odklon od skládkování a hledat další opatření k zefektivnění procesu nakládání se směsným odpadem.

Stávající situace

- zvýšený podíl zeleně v urbanizovaném prostředí (systém menších parků, propojenost zelených ploch),
- odpovídající stav technické infrastruktury,
- existence TEPVOS jako městské společnosti,
- spokojenost občanů s kvalitou životního prostředí ve městě (dotazníkové šetření),
- existence sběrného dvora ve městě,
- nárůst vytříděných složek z komunálního odpadu,
- sběr biologicky rozložitelného komunálního odpadu,
- legislativní změny týkající se nakládání s odpady (omezení skládkování),
- hrozbou jsou projevy změny klimatu – sucho, vysoké teploty, extrémní srážky.

Výzvy

- nadále posilovat systém odděleného sběru bioodpadů, papíru, plastů, skla,
- zadržování, postupné vsakování a následné využití srážkových vod (závlaha zeleně, užitková voda v budovách aj.),
- zachovat systém dobré dostupnosti sběrného dvora,
- zvážit řešení návaznosti dalšího využití vytříděného odpadu,
- podporovat a soustavnou informační kampaní zajistit dotřiďování všech produkovaných směsných komunálních a objemných odpadů,
- preferování a podpora řešení modré a zelené infrastruktury,
- zvažovat lokální využívání alternativních zdrojů.

Podporované aktivity:

A.2.1 Obnova a rozvoj jednotlivých složek technické infrastruktury (vodovodního, kanalizačního systému atd.) města – rozvoj a obnova stávající sítě technické infrastruktury

A.2.2 Rozvoj technické infrastruktury pro rozvoj rezidenční funkce města, realizace technické infrastruktury na pozemcích určených pro rozvoj rezidenční funkce města

A.2.3 Odpadové hospodářství ve městě

[A.3] Bydlení

Obytné území Ústí nad Orlicí je tvořeno převážně bytovou zástavbou v sídlištích, novými rodinnými domky nebo zachovalou zástavbou bytových a rodinných domů.

Srovnání situace dokončených bytů ve městě Ústí nad Orlicí má od roku 2014 do roku 2019 poměrně kolísavou tendenci. Zatímco v roce 2014 bylo dokončeno 9 bytů, v roce 2018 počet dokončených bytů vzrostl na 68, aby se následně v letech 2019 snížil na 16 bytů. Z těchto důvodů musí město brát dlouhodobě v potaz, zda nepotřebuje další byty ke svému rozvoji, protože tomu odpovídá i názor z dotazníkového šetření mezi občany města.

S dostupností bydlení ve městě je spokojeno pouze 52 % respondentů, s cenovou dostupností bydlení pak pouze 40 % respondentů.

Dle Českého statistického úřadu (únor 2020) dosahovala průměrná cena bytu v okrese Ústí nad Orlicí v letech 2016 až 2018 hodnoty 15 646 Kč/m^2. Z dat dále vyplývá, že v okrese Ústí nad Orlicí jsou ceny prodaných bytů o 33 % nižší, než činí krajský průměr (23 408 Kč/m^2), a o 44 % nižší než v okrese Pardubice.

Na území Pardubického kraje se v tříletém období 2016–2018 prodávaly nejdražší rodinné domy v okrese Pardubice (2 959 Kč/m^3), ale nejlevněji se v rámci kraje prodávaly rodinné domy v okrese Svitavy (1 619 Kč/m^3) a Ústí nad Orlicí (1 759 Kč/m^3).

K ovlivnění bytové situace a dalšímu přilákání nebo udržení mladých lidí je potřebné realizovat bytovou politiku, jejíž součástí je příprava ploch pro bydlení vymezených územním plánem na pozemcích města, ev. s přímým vlivem města. Kvalitní bydlení by mělo být dostupné také obyvatelům města se specifickými potřebami.

Prioritou je kontinuální příprava zasíťování území pro individuální výstavbu rodinných domů a bydlení ve formě startovacích bytů (ve vlastnictví města je nyní 380 bytových jednotek). Dle územního plánu jsou nové zastavitelné plochy směřovány na východní okraj města, který je vzhledem ke konfiguraci terénu prakticky jediným rozvojovým směrem. Rovněž se v této souvislosti nabízí intenzivnější propojení města s místními částmi města, kde jsou dle územního plánu vymezeny plochy k bydlení.

Dále je nutné řešit revitalizaci sídlišť tak, aby byla nadále atraktivním a důstojným místem k bydlení. Obyvatelé sídlišť se potýkají s řadou problémů stejných jako na mnoha jiných sídlištích v ostatních městech – nedostatek ploch pro relaxaci a parkování, špatné podmínky pro pěší a cyklisty, nekvalitní plochy zeleně. Pro město je tedy důležitá pokračující příprava a realizace smysluplných opatření v sídlištích.

Stávající situace

- stabilní bytový fond ve městě (380 bytů ve vlastnictví města),
- fungující správa obecního bytového fondu,
- město spolupracuje s neziskovými organizacemi v oblasti pronájmu bytů za účelem bydlení jejich klientů,
- existence podmínek nájmu městských bytů,
- spolupráce TEPVOS (správa bytů) s odborem sociální služby města,
- obsazování bytů zvláštního určení (bezbariérové byty apod.) z úrovně města,
- nedostatečně připravené rozvojové plochy pro rezidenční bydlení,
- nespokojenost obyvatel města s dostupností bydlení ve městě (dle výsledků dotazníkového šetření).

Výzvy

- startovací byty pro mladé (byty pro pedagogy, lékaře a další),
- vytvoření vhodných podmínek pro individuální bytovou výstavbu,
- ochota mladých osob zůstat ve městě – využití vysoké poptávky po bytech pro zvýšení počtu trvale bydlících obyvatel (město pro 15 000 obyvatel),
- posilovat informovanost v oblasti bydlení – zřizování sociálních bytů a obecních bytů určených pro tyto cílové skupiny, zlepšení orientace zájemců o bydlení v možnostech a nabídce bydlení,
- regenerace, zatraktivnění, oživení centra města,
- nová výstavba bytů ve spolupráci bytovými družstvy i developery.

Podporované aktivity:

A.3.1 Rozvoj všech forem bytové výstavby zahrnuje aktivity na rozsah a způsob zajištění přípravy a zainvestování rozvojových lokalit bydlení a řešení jejich zainvestování páteřní technické infrastruktury a jednání s investory a developery

A.3.2 Uchování a regenerace stávajícího bytového fondu obsahuje aktivity na zlepšení stavu obecního bytového fondu, rekonstrukce a modernizace a regenerace bytového fondu

[A.4] Sociální, zdravotní služby a bezpečnost

Sociální služby

Významným jevem, který zasáhne sociální a zdravotní oblast, je postupné stárnutí populace, s čímž souvisí zvyšující se nároky na kvalitu, kapacitu a financování zdravotní péče.

Aktuální hodnota indexu stáří dosahuje hodnoty 157 čili na 100 dětí připadá 157 seniorů. V roce 2014 připadlo na 100 dětí 138 seniorů. Město Ústí nad Orlicí má však vybudován dobrý základ pro péči o občany, kteří se z důvodu věku, zdravotního stavu nebo jiného omezení, stali závislí na pomoci druhých.

Město je zřizovatelem:

- domova důchodců,
- centra sociálních služeb.

Domov důchodců poskytuje sociální služby, jako je domov pro seniory, domov se zvláštním režimem, odlehčovací služba a poradna. O pohodlí 140 obyvatel domova se stará několik desítek zaměstnanců.

Město Ústí nad Orlicí také disponuje 140 byty v domech s pečovatelskou službou a 95 byty v Centru sociální péče. Jejich obyvatelům je mimo dostupného bydlení (ubytování) poskytnuta také potřebná sociální služba či služby.

Centrum sociálních služeb zajišťuje pečovatelskou službu a týdenní stacionář.

V rámci centra působí také Seniorklub, jehož garantem je město Ústí nad Orlicí. Seniorklub sdružuje občany – seniory města Ústí nad Orlicí za účelem podpory aktivit vedoucích ke zkvalitňování života a integraci především osamělých občanů – seniorů, s cílem zapojení do veřejného života. Sociální poradenství zajišťují také zaměstnanci odboru sociálních služeb městského úřadu bezplatně.

Odbor sociálních služeb provádí činnosti na úseku samosprávy a přenesené působnosti (tj. výkonu státní správy obce s rozšířenou působností). Odbor zajišťuje sociální poradenství, sociálně-právní ochranu dětí, veřejné opatrovnictví a další činnosti.

Oblast sociálních služeb je rozvíjena pomoci střednědobého plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb města Ústí nad Orlicí a okolí na období 2020–2023. Střednědobý plán definuje současné spektrum sociálních a navazujících služeb.

Prováděcím dokumentem střednědobého plánu je akční plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb, který reaguje v daný čas na aktuální potřeby. Na území města jsou činné také další neziskové organizace, které poskytují služby jako např. Oblastní charita Ústí nad Orlicí, Mateřské centrum Medvídek, Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí, oblastní spolek Českého červeného kříže Ústí nad Orlicí,

S kvalitou sociální péče je spokojeno 86 % obyvatel, se stavem zdravotní péče je spokojeno méně obyvatel, konkrétně 78 %.

Kromě zjištění současného stavu sociálních služeb je potřeba uvážit i budoucí vývoj poptávky po těchto službách. Očekávaný vývoj zájmu po službách pro seniory i zdravotně postižené je závislý na demografické projekci ve městě a blízkém okolí, dle demografického vývoje lze v příštích letech tedy očekávat, že porostou podíly všech věkových podskupin seniorů.

Zdravotní péče

Z hlediska zdravotní péče, se ve městě v roce 2019 nacházelo 12 praktických lékařů, do 30 minut jízdy od města pak ordinuje 79 praktických lékařů. Ve městě funguje nemocnice Ústí nad Orlicí a 6 lékáren. Nemocnice je akciovou společností, jejímž jediným akcionářem je Pardubický kraj. Zdravotní péči zajišťuje nemocnice pro cca 140 tisíc obyvatel své spádové oblasti.
Nemocnice poskytuje diagnostickou a akutní hospitalizační péči i vysoce specializovanou péči, a to na specializovaných pracovištích. Úzce také spolupracuje s ostatními nemocnicemi Pardubického kraje.

Bezpečností situace ve městě

Bezpečnost ve městě je ovlivněna několika faktory. Jednak se jedná o sociální strukturu obyvatelstva, ale také o vzdělanostní strukturu. Město Ústí nad Orlicí má zpracovanou Koncepci prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2016–2020, která představuje souhrn nerepresivních sociálních a situačních opatření k omezování a snižování trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů. Dle mapy kriminality je index kriminality (přepočítává počet trestných činů na 10 000 obyvatel daného celku) v obvodním oddělení

Ústí nad Orlicí ve výši 93,3 (rok 2018), tato hodnota se v posledních letech nemění. Z výsledků uvedených výše lze konstatovat, že město nepatří k městům se zvýšeným bezpečnostním rizikem a bezpečností situace koresponduje s celkově nízkou úrovní kriminality ve městě.

S bezpečnostní situací ve městě je spokojeno 84 % respondentů).

Na katastrálním území města Ústí nad Orlicí působí městská policie, zřizována městem. Ta zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví zákon. Na území města dále působí Policie České republiky (Obvodní oddělení Ústí nad Orlicí), která dle zákona zajišťuje ochranu veřejného pořádku, přijímá oznámení od veřejnosti a provádí šetření k přestupkům a trestným činům, spáchaným v místě jejich působnosti. Za účelem zvýšení bezpečnosti a dlouhodobého snížení počtu trestných činů je v Ústí nad Orlicí instalován městský kamerový dohlížecí systém (MKDS). Sleduje průjezd vozidel přes město a dále monitoruje kritická místa, kde dochází k narušování veřejného pořádku.
Do současné doby je instalováno již 34 kamer, které zajišťují dohled na frekventovaných místech ve městě.
V souvislosti s očekávanými demografickými trendy ve městě (stárnutí populace, nárůst počtu seniorů) a preferencemi služeb lze předpokládat následující dopady:

- zvýšení poptávky po všech formách sociálních služeb,
- zvýšení poptávky po bydlení od seniorů (místa v domově důchodců apod.),
- zvýšení podílu osob v domácí péči,
- zvyšující se podíl zájmu po ambulantních a terénních službách,
- zvýšení nároků na pomoc od terénních pracovníků pro osoby starající se o seniory v domácnosti.

Stávající situace

- dostupná a optimální síť služeb poskytující kvalitní a efektivní sociální péči (dostatek vybraných typů sociálních služeb a zařízení sociálních služeb),
- fungující mezirezortní spolupráce na všech úrovních,
- aktivní senioři (pořádání akcí, přednášek, výletů apod.),
- existující nabídka řešení pro všechny ohrožené cílové skupiny,
- existence policejní služebny ČR, městské policie, SDH a HZS Pardubického kraje,
- existence Centra sociální péče města Ústí nad Orlicí a domova důchodců,
- fungování nemocnice Ústí nad Orlicí,
- dostačující počet bytů v majetku města určených pro seniory a osoby se zdravotním postižením,
- problémy z hlediska vybraných bezbariérových zastávek (ztížená schopnost nastoupit do autobusů),
- do budoucna bude růst počet chudých seniorů (aktuálně žijících ze sociálních dávek apod.).

Výzvy

- zkvalitnění služeb domova důchodců včetně jeho vybavení, stacionární péče apod.,
- podpora zdravotní péče, rozšiřování péče o seniory a zdravotně postižené,
- využití dotačních prostředků a spolupráce s okolními obcemi,
- podpora bezbariérovosti města,
- spolupráce a členství města v rozvojových sdruženích.

Podporované aktivity:

A.4.1 Komunitní plánování rozvoje sociální služeb (zachovat rozsah sociálních služeb)
A.4.2 Rozvoj infrastruktury sociálních služeb (stavební práce, vybavenost)
A.4.3 Podpora potřebných sociálních služeb
A.4.4 Podpora a rozvoj zdravotní péče
A.4.5 Informovanost veřejnosti o poskytování sociálních služeb a souvisejících aktivitách
A.4.6 Bezpečnost a snižování negativních sociálních jevů ve městě

[B] Tvořivé město

Účelem této prioritní oblasti je posilovat roli a funkci Ústí nad Orlicí jako významného města a nadále propojovat město směrem k občanům – zejména komunikačně a informačně. Tato část je zejména spojena s fungováním městského úřadu.

Dále je účelem aktivit naplňujících tuto prioritu nabídnout zajímavou perspektivu lidem, kteří zde chtějí žít, mít rodinu a práci. S tím souvisí právě možnost kvalitního vzdělávání dětí a možnost zde pracovat nebo podnikat. Kvalita vzdělání, s důrazem na rozvoj odborných, digitálních, jazykových i měkkých kompetencí a schopnost systému na místní úrovni flexibilně reagovat na rychle se měnící potřeby trhu práce jsou základními předpoklady pro vytváření pracovních příležitostí s vyšší přidanou hodnotou ve všech sektorech ekonomiky (zdroj: MŠMT). Z toho také vyplývá, že vzdělávání na místní úrovni musí reagovat na aktuální i budoucí potřeby místního trhu i globální ekonomiky.

Proto je důležité a potřebné vytvořit na místní úrovni funkční systém k rozvoji malého a středního podnikání, který v sobě bude integrovat prvky podpory začínajících podnikatelů, ale i úspěšných místních firem.

Rozvoj vzdělanosti a místní ekonomiky je cestou pro zvýšení atraktivity života ve městě, mimo jiné i pro mladé a aktivní lidi.

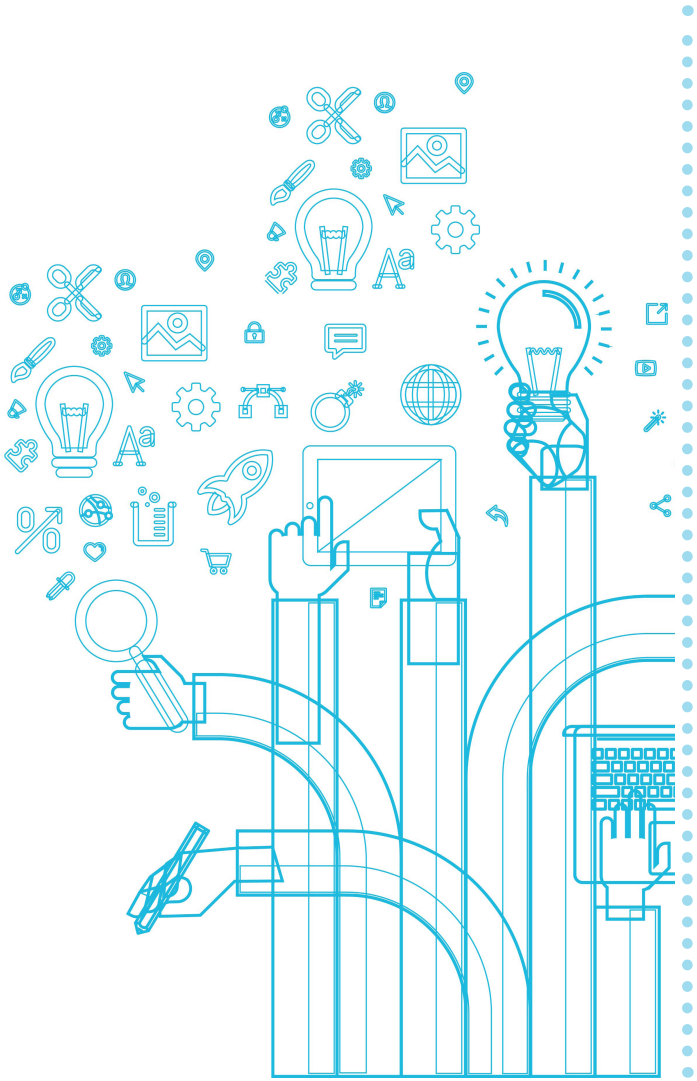

Závazky

Podporovat komunitní život a zapojit občany do rozvoje města.

Zvyšovat kvalitu života rozvojem školství a vzdělávání.

Posilovat místní ekonomiku a zlepšovat podnikatelské prostředí.

Opatření zastřešují soubor aktivit

Moderní úřad a komunitní život B.1

Školství a vzdělávání B.2

Místní ekonomika B.3

Základní škola jako úspěšný start do života

[B.1] Moderní úřad a komunitní život ve městě

Prioritou města je pojímat veřejnou správu jako službu občanovi, naplňovat principy dobrého vládnutí opřené o otevřené a průhledné rozhodování, fungovat efektivně a výkonně.

Město Ústí nad Orlicí je vykonavatelem samostatné i přenesené veřejné správy. Do jeho správního území náleží celkem 16 obcí. Veřejná správa obecně je specifickým sektorem na trhu práce.

Pracovníci ve veřejné správě se relativně často ocitají v konfliktních situacích, daných zpravidla procedurální nemožností vyhovět požadavku klienta bez prodlení a dle jeho konkrétních požadavků. Proto je nutné tam, kde to lze, hledat prostor pro zlepšení a zefektivnění výkonu správy, a to jak s ohledem na uspokojení potřeb klientů, tak potřeb pracovníků ve správě na jejich sebeuznání.

Participace veřejnosti

Ústí nad Orlicí potřebuje pro dosažení svých cílů i vysokou energii svých obyvatel. Proto pro ně nabídne ještě otevřenější možnosti podílet se na spolurozhodování o podobě města a účinnější spolupráci při pořádání kulturních, komunitních a volnočasových aktivit a realizaci nových nápadů. Jedná se o dlouhodobý proces, kdy politické vedení města a úřad budou nadále otevřeni spolupráci a budou dále pracovat s náměty veřejnosti pravidelně. Otevřená komunikace spočívá především v informování prostřednictvím vhodných médií a pořádání pravidelných akcí.

Správné použití participativních metod umožňuje budování důvěry mezi správou a občany města a motivuje je k vyšší účasti na veřejném dění než jednou za volební období.

Pozitivním příkladem participace jsou pravidelná setkání občanů s vedením města nebo např. účast obyvatel v dotazníkových šetření řešících spokojenost obyvatel města. Zatímco v roce 2014 se účastnilo dotazníkového šetření při tvorbě strategického plánu necelých 200 občanů. Nyní se při aktualizaci strategického plánu účastnilo šetření 529 občanů.

Průzkum mezi obyvateli města potvrdil, že občané mají potřebu se více podílet na rozvoji města, sdílet informace, dávat návrhy na projekty a vzájemně o nich debatovat.

Návrh vize obyvatel: Komunikující a participující město, které se umí rozhodovat a sdílet informace. Město, které se zajímá o názory občanů a má jasnou vizi do budoucna.

Město Ústí nad Orlicí vydává zpravodaj, který je distribuován do všech domácností zdarma vždy na konci měsíce.

Oficiální webová prezentace města je na stránkách ***www.ustinadorlici.cz***. S postupem času a v návaznosti na nové trendy a požadavky uživatelů, je však třeba on-line prezentaci a komunilaci stále zkvalitňovat a přizpůsobovat. Budou proto postupně vznikat tematické microsite. Pro informace o rozvoji města a podporu participace spustilo město k novému strategickému plánu aplikaci ***ustinadorlici.pincity.cz***.

Smart prvky

Město musí hrát v oblasti chytrých řešení významnou roli, která se zakládá na spolupráci a komunikaci s občany, budovaní identity města a neutuchající podpoře veřejného i podnikatelského prostředí.

Chytré město je takové, které se dokáže pružně přizpůsobovat potřebám svých obyvatel. Chytrost města není nutně spojena s konkrétní technologií. Technologie jsou pouze prostředkem změny. Základním kamenem je participace a spolupráce města s veřejností, podnikatelskými subjekty a dalšími organizacemi. V této oblasti je žádoucí, aby kvalita života ve městě probíhala na zlepšujícím se infrastrukturním základně – ve smyslu tradičním (technická a dopravní infrastruktura) i ve smyslu moderním (sociální a podnikatelská infrastruktura). Úkolem nástrojů Smart City je řešit problémy města komplexně a s využitím moderních technologií 21. století.

Nástup digitalizace a postupná elektronizace veřejné správy ukazují, že připravenost měst v oblastech digitálního řízení je velmi rozdílná. Podobná situace je i v oblasti komunikace s úřady, ke které lidé začínají využívat ve zvýšené míře elektronické prostředky.

Témata, která by mělo město přijmout a zabývat se jimi v budoucím období, lze rozdělit do čtyř oblastí, které zahrnují:

- audit nákladů digitálních projektů,
- digitalizaci interních procesů na městském úřadě,
- digitalizaci komunikace s občany a dalšími subjekty ve městě,
- zavádění vybraných a rozpočtově přijatelných prvků Smart Cities.

Potřeba digitalizace procesů ve veřejné správě je jednoznačným trendem, který zesílil v době pandemie covid-19.

Hospodaření s majetkem

Město Ústí nad Orlicí má ve svém majetku významný počet objektů různého využití, některé objekty zatím využití postrádají (např. pro dlouhodobé vytváření podmínek pro novu výstavbu).

V této oblasti je tedy důležité efektivní a hospodárné využití dostupných finančních prostředků vedoucí k rozvoji a vhodnému využití objektů a ploch v majetku města vč. zohledňování dopadů nákupů města a jím řízených organizací na společnost a ekonomiku, při minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí.

Stávající situace

- klidné místo pro život/bydlení,
- komunikace a spolupráce s občany, úsilí o otevřený přístup města,
- moderní web a profil na sociální síti pro občany s možností zajištění vysoké informovanosti občanů,
- spokojenost místních občanů,
- pokračující podpora transparentnosti a finanční stability,
- odbornost a zkušenosti stávajících pracovníků,
- rozšíření funkcionalit aplikace Úřad bez čekání,
- zavádění principů procesního a projektového řízení do praxe MěÚ,
- zajišťování vzdělávacích aktivit pro zaměstnance úřadu (odborné vzdělávání),
- méně uživatelsky přívětivé webové stránky,
- energetická a finanční náročnost budov v majetku města.

Podporované aktivity:

B.1.1 Kvalitní služby místní správy (rozvoj služeb eGovernment apod.)

B.1.2 Vytváření místního partnerství (zajišťovat pozitivní mediální obraz MěÚ Ústí nad Orlicí, projekty spolupráce apod.)

Výzvy

- kontinuální participativní přístup k řízení a rozvoji města,
- pokračování spolupráce vedení města s osadními výbory na rozvoji místních částí,
- budování otevřeného úřadu,
- zlepšovat propagaci města (dovnitř i ven),
- využití informačních systémů pro účely strategického řízení,
- využívání dotačních prostředků a spolupráce s okolními obcemi,
- spolupráce a členství města v rozvojových sdruženích,
- open data (získávání a sdílení dat),
- využívání provedených výzkumů a studií při rozvoji města,
- implementace diskuzních fór a interaktivních prvků na web města (vznik síťové komunikační struktury),
- propagace mobilních nebo webových aplikací, které informují o aktuálním dění ve městě a v regionu (plánované projekty, aktivity),
- plánování investic a zdrojů, informování občanů o projektech a financování (vzájemná interakce a komunikace).

[B.2] Školství a vzdělávání

Město Ústí nad Orlicí je podle § 8 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) v platném znění, zřizovatelem mateřských škol, základních škol, školní jídelny, ZUŠ a DDM. Pardubický kraj je podle téhož paragrafu a zákona zřizovatelem středních škol, speciální základní školy, mateřské školy a praktické školy.

Mateřské školy

Ve městě se v současnosti nachází 8 mateřských škol, které navštěvuje více než **500 dětí**.

Základní školy

V Ústí nad Orlicí jsou v současnosti 4 základní a 1 speciální základní škola, které navštěvuje více než **1 200 žaků**.

Střední školy

Ve městě funguje v současnosti gymnázium, zdravotnická, automobilní a umělecko-průmyslová střední škola.

Ostatní

Mezi ostatní školy a školská zařízení, které fungují v Ústí nad Orlicí, patří Základní umělecká škola Jaroslava Kociana Ústí nad Orlicí, Dům dětí a mládeže Duha Ústí nad Orlicí, Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí, Školní jídelna Ústí nad Orlicí.

Dle dat rejstříku škol a školských zařízení je kapacita mateřských škol o cca 40 % vyšší, než počet dětí ve věku 3–5 let, a kapacita základních škol o cca 33 % vyšší, než počet dětí ve věku 6–14 let ve městě.
Průzkum mezi obyvateli města prokázal, že **občané jsou velmi spokojeni s kvalitou a dostupností mateřských a základních škol ve městě, konkrétně je spokojeno 92 % občanů města**.

Infrastruktura škol je zejména s ohledem na dobu vzniku objektů a dlouhodobé využití v některých případech nevyhovující současným organizačním, prostorovým i materiálním potřebám výchovy a vzdělávání. Na druhé straně je investiční činnost na objektech škol a školských zařízení průběžná a musí být i nadále zachována a rozvíjena za účelem prevence havarijních stavů (v havarijním stavu sídlištní sportovní areál Základní školy Bří. Čapků, okna a střecha Základní školy Komenského, ve špatném stavu klimatizace a gastrovybavení v jídelně Základní školy Bratří Čapků).

Toto investiční opatření má také významnou vazbu na místní akční plán, jehož součástí jsou investiční záměry do mateřských a základních škol, vhodné k podpoře ze strukturálních fondů EU. V neposlední řadě je důležité plynule řešit stále se prohlubující problémy s dopravní obslužností (doprava dětí do školy), která vyvolává nižší bezpečnost u škol (řešením jsou zejména stavební úpravy před školami nebo více policistů dohlížejících na bezpečnost v ranních hodinách).

Další služby ve vzdělávání

Všechny základní školy v Ústí nad Orlicí mají zřízeny školní poradenská pracoviště (ŠPP). Jejich pracovníci spolupracují s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogického centra Pardubického kraje. Pro zachování těchto služeb je v příštím období nutné řešit jejich financování. Dalším významným prvkem určujícím kvalitu výuky je také úroveň odborného personálu, a z toho důvodu je důležité se věnovat její podpoře.
Řada empirických výzkumů a studií argumentuje, že způsob a úroveň vedení školy a učitelského sboru jsou jedněmi ze zásadních činitelů ovlivňujících učení žáků, a tím i celkovou kvalitu a efektivitu školy.

Rodiče dětí a žáků škol a školských zařízení oceňují komunikaci a ochotu jednotlivých ředitelů a učitelů.

Formální, zájmové a neformální vzdělávání

Vedle škol jsou v práci s dětmi aktivní také další organizace působící ve městě např. Dům dětí a mládeže Duha Ústí nad Orlicí (nově vybudované prostory v areálu Perly). V této oblasti se nabízí větší prohlubování a spojení sportovních a kulturních aktivit se školami (časové, odborné prohloubení, plynulá návaznost sportovní volnočasové aktivity na výuku ve škole apod.).

Pozitivem zůstává sdílení poznatků a dobré praxe jednotlivých škol navzájem, organizace jednání k řešení společných problémů (k zajištění „hladkého" přechodu dětí z mateřských a základních škol, pro sdílení zkušeností s aplikací různých podpůrných opatření a aktivity spolupráce zaměřené na prevenci vzniku a rozvoje sociopatologických jevů (spolupráce se složkami IZS, ukázky činností, osvětová a informační činnost, sociální oblast apod.).

Diverzifikace nabídky vzdělávání

V Ústí nad Orlicí poskytuje vzdělávání v některém z „alternativních" vzdělávacích programů jedna základní škola. Nový vzdělávací program Začít spolu nabízí Základní škola Bratří Čapků, která tak uspokojuje poptávku obyvatel města. Její kapacita však nedostačuje stále rostoucí poptávce. Z dotazníkového šetření a jednání pracovních skupin vyplývá zájem rodičů (ale též zástupců pedagogů) o rozšíření nabídky vzdělávacích programů. Možným řešením je podpora stávajícího programu, případně zavedení nových vzdělávacích programů v některé ze škol.

Celoživotní vzdělávání

Nabídku vzdělávacích aktivit dále obohacují akce Seniorklubu, ale i četné akce neziskových organizací. Odborné kurzy a průběžné vzdělávání nabízí také další organizace – např. jazykové školy.

Stávající situace

- dostupnost vzdělávání ve městě

Mateřské školy

- široká nabídka vzdělávacích programů
- kvalifikovanost pedagogů na vysoké úrovni,
- prázdninový provoz pro děti,
- dokončené opravy technického stavu budov (např. zateplení, výměna oken),

Základní školy

- dostatečná kapacita škol,
- stoprocentní kvalifikovanost,
- vysoká aprobovanost,
- dokončené opravy budov,

- široká nabídka zájmového vzdělání a volnočasových aktivit ve městě v majetku města,
- výhodou města je existence středních škol ve městě.

Výzvy

- širší nabídka alternativního vzdělávání,
- dopravní obslužnost při dovozu dětí do školy (zajištění komfortních ploch pro výstup a nástup dětí a rodičů u základních a mateřských škol, více policistů před školou),
- přesunutí (výpomoc) odborných věcí na město (stavební a právní věci),
- prohloubit sportovní a kulturní aktivity ve volném čase dětí s výukou ve škole (časově, odborně, prostorově),
- podpora pedagogické profese,
- podpora v budování otevřené a přátelské organizační kultury na školách,
- pokračující spolupráce s rodičovskou veřejností, zájmovými spolky, firmami z blízkého okolí,
- zlepšování prezentace školství a využití moderních komunikačních nástrojů,
- sdílení námětů a zkušeností mezi zaměstnanci i jednotlivými školskými zařízeními,
- investice do rozvoje školních poradenských pracovišť (finanční a personální zabezpečení, fyzické prostředí),
- podpora technického vzdělávání a rozvoj kariérového poradenství na školách,
- městský talent management pro identifikaci a rozvoj talentovaných mladých lidí,
- podpora sociálně slabých rodin (digitalizace),
- podpora zapojení škol, školských zařízení a NNO do mimoškolní výchovy a celoživotního vzdělávání – aktivity zajišťující, kvalitu a dostupnost mimoškolních zařízení všech stupňů a mimoškolní výchovu.

Podporované aktivity:

B.2.1 Infrastruktura pro rozvoj školství (investice do sportovní infrastruktury škol, aktivity zlepšující technický stav a vybavenost budov a areálů škol, odpovídající kapacity škol)

B.2.2 Zefektivňování sítě škol ve městě (realizace místního akčního plánu vzdělávání ORP Ústí nad Orlicí

B.2.3 Vzdělávání a prevence ve školách (podpora technického vzdělávání, zvyšování kvality vzdělávacích programů, apod.)

[B.3] Místní ekonomika

Město má do jisté míry omezené možnosti v podpoře podnikatelské aktivity, avšak je důležitým subjektem v komunikaci s potenciálními zástupci podniků, kteří by chtěli ve městě podnikat nebo zde již podnikají a mají zájem své aktivity dále rozvíjet.

Rozvoj podnikatelských aktivit přináší městu nejen nové pracovní příležitosti, ale také se zvyšuje atraktivita města a povědomí o něm.

V dnešní době nové společnosti nemohou vznikat kdekoliv – pracovníci a jejich znalosti nejsou zaměnitelní. Firmy budou vznikat tam, kde mohou najít schopné zaměstnance, a zároveň na místě s vysokou kvalitou života pro to, aby zde tito lidé zůstali – pracovní místa následují lidi.

Není lepší doba než nyní, začít podporovat růst malých firem podnikatelů. Velká města se již připravují na novou ekonomiku a vytváří prostředí pro podporu start-upů a místních firem. Ústí nad Orlicí nezůstane pozadu.

Rozhodujícím faktorem pro posilování místní ekonomiky je oblast kvality života ve městě. Ústí nad Orlicí musí být inspirativní živé město, které bude schopno dlouhodobě lákat mladou generaci.

Přestože činí průměrný podíl nezaměstnanosti v roce 2019 v Ústí nad Orlicí pouze 1,6 % a průměrný počet pozic inzerovaných na pracovních portálech za 1 týden v Ústí nad Orlicí je 22 pozic, je s touto oblastí spokojeno jen 61 % obyvatel města.

Hlavním důvodem nižší spokojenosti respondentů je, že za prací musí občané dojíždět do jiného města (nejčastěji Pardubice a Moravská Třebová) a také situace s nedostatkem pracovních pozic ve městě pro osoby s maturitou a vyšším vzděláním.

Ze zapojení podnikatelů vyplývá doporučení zaměřit pozornost města na podporu místních podniků, spolkové činnosti, oživení centra města a koncepčně vyřešit území Perly.

Na území SO ORP Ústí nad Orlicí přibylo od roku 2010 do roku 2019 přes 400 registrovaných ekonomických subjektů. Ve městě se také nachází 3 podnikatelské subjekty, které mají více než 200 zaměstnanců, jsou jimi KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí, Rieter CZ s.r.o. a DWLa s.r.o.

Výchozí situace Ústí nad Orlicí je ideální pro podporu a rozvoj místní ekonomiky. Místní ekonomika může úspěšně připravit město na zvládání selhání globálního trhu. Potenciálem je rovněž kreativní a kulturní průmysl, který se opírá o schopnost přenést lidskou kreativu do podnikání. Vhodně zvolené nástroje mohou pomoci zabránit odchodu mladých a nadaných lidí z města nebo je naopak podpora této oblasti ze strany města může přilákat zpět. Nástrojem města v této oblasti pak primárně zůstává komunikace se subjekty, které mají zájem o podnikání ve městě či zde už podnikají, a poskytují kvalitní veřejné služby.

Firmy budou vznikat tam, kde mohou najít schopné zaměstnance, a zároveň na místě s vysokou kvalitou života pro to, aby zde tito lidé zůstali.

Pracovní místa následují lidi.

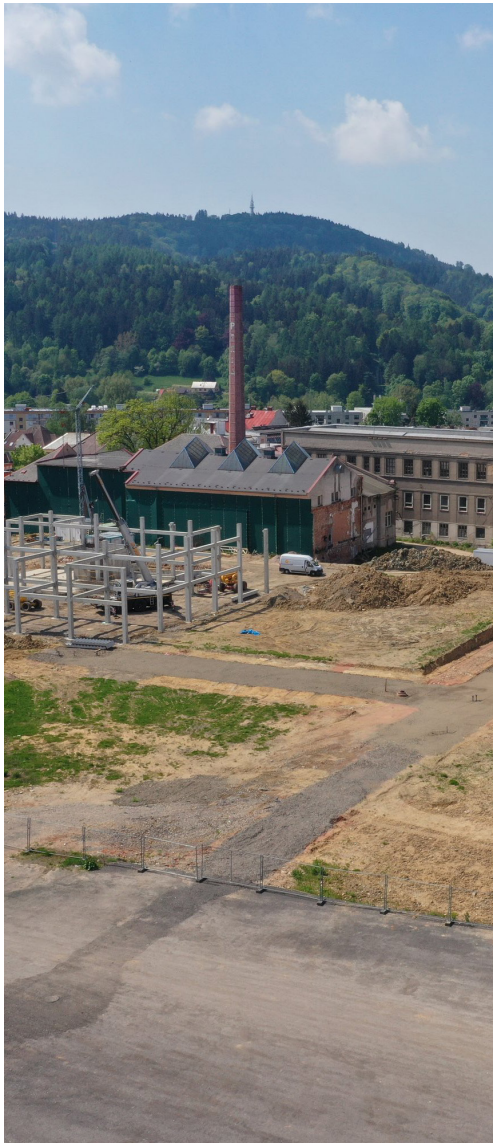

Stávající situace

- nízký podíl nezaměstnaných osob – výborná situace na trhu práce,
- nárůst počtu ekonomicky aktivních subjektů ve městě,
- přítomnost stabilních zaměstnavatelů,
- aktivní obyvatelstvo (zájem o podnikání a o dění ve městě),
- relativně nižší úroveň mezd oproti jiným okresům v Pardubickém kraji.

Výzvy

- rozvoj lokality Perla,
- podpora rozvoje drobného podnikání, které není náchylné na negativní vnější vlivy (zásobování, pracovní zahraniční síla apod.),
- využití dotačních příležitostí pro financování rozvoje města,
- rozvoj kreativního průmyslu,
- řešení designu veřejného prostoru,
- průběžná jednání a komunikace s podnikateli,
- vhodné využití městských prostor pro potřeby místního podnikání,
- podporovat vývoj a implementaci technologických inovací (inteligentní mobilita),
- výměna dat mezi městem a podnikateli (nestrukturovaná data, mapové služby apod.),
- wifi free na většině míst města,
- podpora místní ekonomiky založené na kreativním průmyslu a inovacích. Role města a způsob využití jeho majetku je při budování místní ekonomiky klíčová.

Podporované aktivity:

B.3.1 Podpora zaměstnanosti (podpora stávajících firem, coworkingu, HUBů, kreativního průmyslu apod.)

B.3.2 Propagace místní ekonomiky a rozvojových lokalit na území města

[C] Živé město

Sport a město Ústí nad Orlicí patří k sobě. Tomu nasvědčuje i skutečnost v podobě velkého počtu aktivních sportovních organizací a klubů a odpovídajícího počtu sportovišť (vnitřních i venkovních). V rámci této prioritní oblasti budou realizovány aktivity na podporu zdravého životního stylu obyvatel a jejich spokojenosti.

Stejně jako sport jsou i kultura a možnosti kulturního vyžití další nedílnou součástí podmínek pro kvalitní život ve městě. Dostatečné kulturní vyžití ve městě rozvíjí a obohacuje osobní rozvoj, ale představuje i způsob smysluplného trávení volného času.

Každé město je něčím jedinečné a je důležité, aby město tuto jedinečnost našlo (cykloturistika, turistika, dostatečné sportovní vyžití) a vytvořilo si na ní svou image města a zvýšilo kvalitu cestovního ruchu. Právě proto sdružuje tato prioritní oblast opatření a aktivity, jejichž realizací bude docházet ke zlepšení podmínek v oblasti cestovního ruchu.

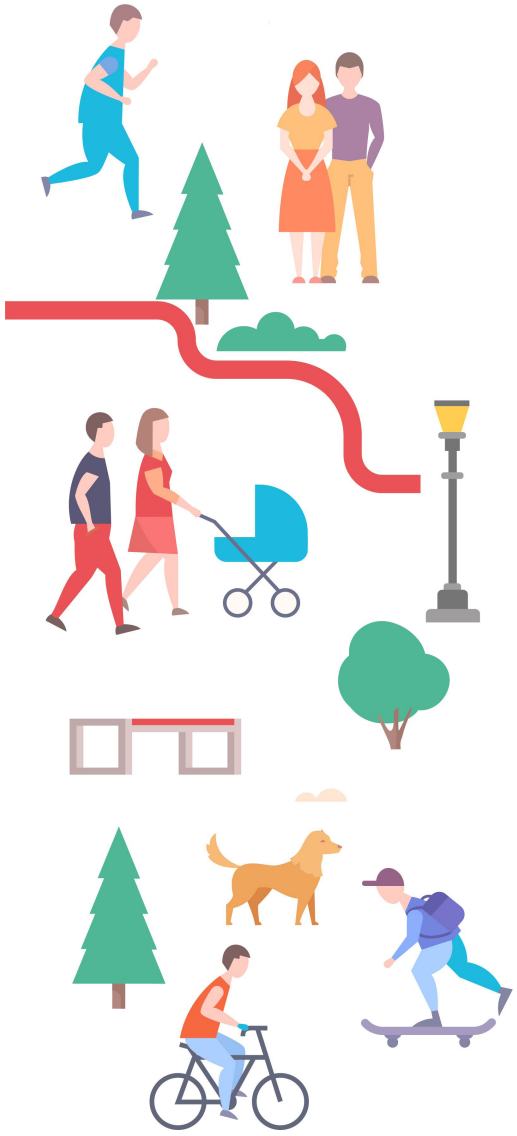

Závazky

Zvyšovat kvalitu života rozvojem nabídky kultury, sportu a dalších možností trávení volného času pro všechny obyvatele.

Podporovat a vytvářet podmínky pro rozvoj cestovního ruchu ve městě a okolí.

Opatření zastřešují soubor aktivit

Sport a volný čas C.1

Kultura ve městě C.2

Cestovní ruch C.3

Široké sportovní a volnočasové vyžití

[C.1] Sport a volný čas

V současné době lze systém podpory sportu městem rozdělit do tří kategorií. Je poskytována podpora na rozvoj, údržbu sportovišť a podpora na konkrétní sportovní akce. Zároveň probíhá podpora nejen sportovní činnosti dětí a mladistvých, ale také podpora aktivního sportu dospělých. Obě tyto podpory jsou poskytovány prostřednictvím sportovních organizací, které působí na území města.

O správu a provoz významné sportovní infrastruktury se stará městská společnost TEPVOS, spol. s r.o. Ústí nad Orlicí, TJ Jiskra Ústí nad Orlicí, TJ Sokol Ústí nad Orlicí a TK Ústí nad Orlicí. Nedaleko centra města najdete velký sportovní areál s atletickým a fotbalovým stadionem, fotbalové hřiště s umělým povrchem, tenisové kurty, workautovou posilovnu, krytý skatepark, víceúčelové hřiště pro míčové sporty, minigolf. Součástí tohoto areálu je aquapark.

Ve městě je i krytý plavecký bazén, kluziště, kuželkářská dvoudráha a bowlingové centrum. V městské části Staré Oldřichovice se nachází areál aktivní turistiky – tábořiště a loděnice v Cakli. V lesích na Adrlově chlumu vznikl Areál orientačního běhu, ve kterém je instalováno 20 stálých kontrolních bodů s razícím zařízením. Možnost vyhlídkových letů, výcvik pilotů a paravýcvik nabízí místní letiště.

Z hlediska dalšího rozvoje nabídky aktivního trávení volného času je žádoucí se nadále věnovat řízenému rozvoji tří důležitých prvků:

- infrastruktura a lidské zdroje pro organizovaný a vrcholový sport,
- infrastruktura pro rekreační sport,
- dostupnost informací pro zájemce o organizované i rekreační sportování a využití nástrojů pro zvyšování motivace ke sportování

Stávající situace

- existence velmi dobré vybavenosti pro sport a relaxaci,
- možnost pronájmu tělocvičen,
- celorepublikově výjimečná síť cyklo a in-line stezek v údolí Tiché Orlice a Třebovky,
- existence dobře fungujících spolků a komunit v oblasti sportu,
- existence řady úspěšných společenských a sportovních akcí,
- pestré sportovní vyžití pro všechny generace nabízí rozsáhlá letní akce Město v pohybu,
- chybějící multifunkční sportovní hala ve městě,
- menší nabídka sportovních aktivit pro dívky,
- chybějící nabídka kvalitního ubytování.

Výzvy

- využití řeky – zajištění dobré dostupnosti řeky, zkulturnění břehu řeky a využití prostranství okolí řeky, existující a nové kempy navázat na sportovní infrastrukturu ve městě a okolí,
- intenzivnější propojení nabídky sportovní infrastruktury a aktivit s wellness aktivitami (balíčky, programy apod.),
- pozvolný vznik drobných sportovišť pro podporu sportování široké veřejnosti, zejména pak mládeže,
- investice do sportovní infrastruktury pro neorganizovaný sport,
- podpora vhodných podmínek a zázemí, nabídka infrastruktury a sportovního využití v okolí (možnost zapojení do regionálních soutěží nebo naopak posilování funkce Ústí nad Orlicí jako spádového centra),
- budování image města jako místa pro aktivní využití volného času,
- nadále podporovat soutěže a závody např.: Ústecká 21, Skiinterkriterium aj.,
- využití nových forem podpory sportování, jako jsou blogy, streamování, sociální sítě, YouTube videa apod.

Podporované aktivity:

C.1.1 Investice do sportovní a volnočasové infrastruktury – realizace aktivit, aktivních prvků pro sport v přírodě, v parcích, v odpočinkových zónách, pro rozličné cílové skupiny apod.

C.1.2 Rozvoj měkkých faktorů volnočasových aktivit – poskytování dotací na podporu činnosti sportovních klubů se zapojením mládeže a na podporu volnočasových aktivit, efektivní sdílení informací a propagace činností apod.

[C.2] Kultura ve městě

Město Ústí nad Orlicí je zřizovatelem několika organizací, které se zaměřují na kulturní aktivity ve městě. Jsou to tyto příspěvkové organizace:

- Klubcentrum,
- Městská knihovna,
- Městské muzeum,
- ZUŠ Jaroslava Kociana,
- dále ve městě obohacuje kulturní dění spolek Malá scéna o.p.s.

Občané jsou spokojeni s kulturou a pestrostí kulturních akcí ve městě, konkrétně je spokojeno 77 % obyvatel. Poptávka po dalších kulturních akcích však neustále roste.

Kulturní scéna v Ústí nad Orlicí je relativně členitá. Zásadní je iniciace vzájemného propojení jednotlivých kulturních subjektů a nastavení komunikační strategie ze strany města (multižánrový rozvoj). Město kulturní aktivity jednotlivých spolků i skupin finančně podporuje v rámci dotačního programu.

Postupem času se ve městě ustálilo několik akcí, které jsou známy nejen obyvatelům města a nejbližšího okolí, ale také návštěvníkům ze vzdálenějších koutů České republiky (Jeden svět, Kociánovo Ústí apod.).

Tyto akce se důležitým způsobem podílí na utváření kulturní scény, ale i kvality cestovního ruchu. Významnou součástí kulturního života ve městě je oživovat zajímavá místa ve městě.

Radnice města bude spíše koordinátorem veřejného prostředí než organi-zátorem.

Do budování identity města zapojuje nejmladší obyvatele jako budoucí nositele hodnot.

Stávající situace

- existence dobré vybavenosti pro kulturu a společenské vyžití,
- celorepublikově známý hudební festival Kocianovo Ústí,
- Roškotovo divadlo (budova, zázemí),
- fungující spolky a komunity v oblasti kultury, existence Rádia Orlicko,
- řada úspěšných společenských a kulturních akcí,
- muzeum je jediná paměťová instituce ve městě a okolí, kapacitně a činností odpovídající významu regionálních muzeí,
- konkurence okolních měst známých pro bohatý kulturní život (Litomyšl),
- nízký zájem o přenocování ve městě ze strany návštěvníků.

Výzvy

- zachovat tradiční městské akce typu Město v pohybu či Ústecký advent a nadále podporovat festivaly a přehlídky jak mezinárodního, tak ikrajského významu - např. Kocianovy houslové soutěže, Heranova violoncellová soutěž, Kocianovo Ústí, Jeden svět, Český videosalon, Mladá scéna, Orlická maska apod.,
- realizace galerie současného umění a expozice s odkazem na textilní historii města,
- podpora vzniku hudebního klubu ve městě,
- péče o prezentaci významných akcí města jako potenciálu rozvoje kulturních aktivit,
- podpora vhodných podmínek a zázemí v Domě dětí a mládeže Duha,
- prostřednictvím podpory genia loci určitých lokalit prohlubovat kulturní život (rozvoj parku za divadlem pro letní akce nebo místo letního kina),
- podpora kulturních jednorázových aktivit ve městě, zejména pak letních venkovních akcí,
- spolupráce kulturních institucí,
- zřízení webových stránek města pouze pro oblast cestovního ruchu, kultury a sportu,
- intenzivnější využití rozhlasu, zřízení Instagramu města,
- posilování partnerství a vícezdrojového financování,
- sdílení informací o akcích mezi spolky (plánování akcí, vzájemná koordinace).

Podporované aktivity:

C.2.1 Rozvoj infrastruktury kulturních zařízení – rozvoj dalších ploch a objektů pro kulturní aktivity jak organizované, tak neorganizované scény, rozličných žánrů a témat.

C.2.2 Podpora kulturních akcí ve městě – podpora akcí, podpora činností klubů, spolků, kroužků, rozvoje a spolupráce kulturních institucí, organizátorů, akcí a společenských událostí.

[C.3] Cestovní ruch

Kapacita a návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení za rok 2019 dle Českého statistického úřadu uvádí, že meziročně vzrostl počet hostů ve městě o 580 na 15 561 hostů.
Na druhé straně se ale meziročně snížil počet přenocování o 3 014. Průměrný počet nocí, který ve městě stráví turisté, je 2,8 nocí, v roce 2018 to bylo 3,3 nocí.

Z hlediska celorepublikového dochází ke zkracování hlavní delší dovolené a její nahrazování větším počtem krátkodobějších dovolených. Naopak je v posledních letech trendem v cestovním ruchu rostoucí poptávka po speciálních produktech a rostoucí potřeba kreativnějšího způsobu trávení volného času.

Demografické a společenské změny mají za následek, že se turisté častěji vyhýbají destinacím, které jsou chápány jako méně zdravé a přitažlivé, proto roste poptávka po wellness produktech, aktivních pobytech a fitness centrech.

Ze všech těchto trendů tak vychází, že se preference dovolených budou stále více roztřišťovat (zdroj: MMR).

Cílová skupina návštěvníků v Ústí nad Orlicí:

Rodiny s dětmi – zásadním motivem návštěvy je zábava pro děti (dětské akce, dětské hřiště, atrakce a jiné). Tato cílová skupina má vysoké nároky na infrastrukturu a služby.

Turista (sportovec) – pro tento typ cílové skupiny je důležitá kvalitní infrastruktura a nabídka k provozování sportovních aktivit, dále také kvalitní nabídka gastronomie, gastronomická zařízení v místě sportu (na trasách) a kvalitní nabídka pro regeneraci sil (wellness).

Turisté ve věku 50+ – motivem návštěvy je především poznávací a městská turistika. Turisté přijíždějí za odpočinkem, sociální interakcí a poznáním.

Občané tráví svůj volný čas ve městě a v blízkém okolí (73 % respondentů). Preferují rozvoj spíše tradičních forem a typů cestovního ruchu, které asociují s klidem, šetrností vůči místnímu prostředí, využitím stávající infrastruktury a určitým konzervatismem trávení volného času.

Návštěvníci přijíždějí zejména kvůli pěší, cyklistické a poznávací turistice, což je z pohledu města velmi příhodné, pro jeho unikátní propojení s okolní krajinou a krásnou přírodou.

Lůžková kapacita a počet pokojů je pro turisty v čase relativně stabilní, kvalita ubytovacích a také stravovacích služeb jako celku je v Ústí nad Orlicí a okolí spíše průměrná (hodnocení na portálech jako booking.com apod. k červnu 2020).

S ohledem na převažující místní a regionální význam jednotlivých míst a akcí je zásadním předpokladem jejich širšího uplatnění v cestovním ruchu marketing navázaný na regionální, krajské nebo národní produkty, nabídku cestovních kanceláří. Z hlediska dalšího rozvoje a získání konkurenční výhody oproti jiným městům i na dostatečnou nabídku sportování a volnočasových aktivit pro všechny obyvatele města i návštěvníky města včetně odpovídající propagace.

Stávající situace

- aktivní spolky a organizace nabízející širokou nabídku kulturních a sportovních akcí,
- rozvinutá infrastruktura cestovního ruchu ve městě a blízkém okolí,
- preference obyvatel ke klidnému rozvoji cestovního ruchu,
- široké spektrum sportovních zařízení a dětských hřišť,
- cyklostezky v okolí řeky,
- turistický poznávací okruh městem Ústí nad Orlicí.

Výzvy

- podpora aktivit soukromých subjektů nabízejících kvalitní ubytování ve městě,
- zlepšení kvality ubytování v hotelu Poprad,
- společná propagace města se subjekty v oblasti cestovního ruchu, vytváření společných prezentací,
- podporovat vytváření nabídky komplexních produktů cestovního ruchu pro vícedenní pobyty návštěvníků města a regionu,
- využít nové technologie v marketingu,
- rozvoj meziobecní spolupráce v oblasti cestovního ruchu,
- budování nových turistických cílů s celoročním provozem,
- postupné propojování cyklotras a cyklostezek se zajímavými objekty a památkami ve městě a v okolí města; budování zázemí pro cykloturisty (úschovna kol, odpočinkové altány apod.).

Podporované aktivity:

C.3.1 Rozvoj realizačních předpokladů cestovního ruchu – rozvoj a udržení kvality významných i ostatních cyklo a pěších stezek

C.3.2 Marketingová podpora cestovního ruchu – budování image města jako místa pro aktivní využití volného času

[D] Atraktivní město

Pro Ústí nad Orlicí je specifická spojitost s okolní krajinou. Vzhledem k množství zeleně ve městě je třeba dbát na prostupnost obydleného území s krajinou, chránit a udržovat přírodní koridory, kterými je možné svobodně a bez bariér vstoupit z okolní krajiny do města. Ve městě je cílem prioritní oblasti řešit otázky kvality ovzduší, hluku, zeleně, vodních ploch a nepříznivých důsledků změn klimatu. Cestou ke zlepšování životního prostředí je environmentální osvěta občanů města.

Dílčím účelem priority je nadále provádět revitalizace parkových ploch a kultivace vybraných prostorů.

Existence lokality Perla a potenciál její revitalizace je z hlediska kvality urbanismu daného prostoru velkou přidanou hodnotou. Jedná se o dlouhodobou aktivitu revitalizace tohoto prostoru a jejího multifunkčního využití, která umožní doplnění vybavenosti v centru i vznik nových ploch pro bydlení včetně ploch zeleně a nových veřejných prostranství.

V rámci zvolené priority chceme koordinovat a usměrňovat vývoj města ve snaze o trvale udržitelný rozvoj, který je koncepční, šetrný a esteticky hodnotný. Systematické úsilí o zvýšení kvality veřejných prostor má potenciál posilovat atraktivitu města.

Závazky

Rozvíjet kvalitu veřejných prostor, jejich funkční a estetické hodnoty.

Podporovat podmínky pro kvalitní životní prostředí a městskou zeleň, včetně nejbližšího extravilánu města.

Opatření zastřešují soubor aktivit

Vzhled města a okolí D.1

Životní prostředí D.2

Atraktivní město
pro občany a návštěvníky

[D.1] Vzhled města a okolí

V Ústí nad Orlicí se nachází bohaté spektrum památek (přestože především místního významu), což mj. dokládá také existence Městské památkové zóny (vyhlášené k 1. listopadu 1990) v historickém jádru města, jehož středověká urbanistická struktura, proporce zástavby i panorama s městskými dominantami se dochovaly dodnes. Centrum památkové zóny zaujímá Mírové náměstí přibližně čtvercového půdorysu dochovaným podloubím na dvou stranách. V posledních letech byla viditelně obohacena prezentace města i její historie, což dokládají nejen expozice Městského muzea v Ústí na Orlicí, ale především prezentace na internetových stránkách města. Velkou výzvou pro samotné město je postupná revitalizace území areálu Perla.

Rozvoj ve městě je směřován zejména do několika ploch přestavby uvnitř města, ke zkvalitnění prostředí. Využití těchto ploch umožní doplnění vybavenosti v centru i vznik nových ploch pro bydlení včetně zeleně a veřejných prostranství.

Podoba města

Město Ústí nad Orlicí se zcela shodně jako jiná města potýká s řadou problémů často vycházejících z rozdílnosti kapacit a kvalit služeb (všeho druhu) a skutečně kladenými nároky na ně (např. v oblasti produkce odpadu, revitalizace, kapacity dopravních komunikací apod.). Veškeré identifikované problémy a potřeby se promítají do tohoto strategického plánu.

Sídliště

Významnou urbanistickou strukturou města jsou modernistická panelová sídliště. Stejně tak se obyvatelé sídlišť potýkají s řadou nedostatků stejných jako na mnoha jiných sídlištích v ostatních městech – zejména nedostatek parkovacích míst, obtížné podmínky pro pěší (tomuto názoru odpovídají i výsledky realizovaného dotazníkového šetření). Pro město je v rozvoji sídlišť zásadní čerpání dotací z programu regenerace sídlišť.

V posledních letech bylo investováno mnoho úsilí do rozšíření zeleně ve městě, vybudování a modernizace outdoorových nebo dětských hřišť.

Prostranství ve městě

Město jako celek potřebuje urbanistickou koncepci a moderní přístup k prostorovému plánování. Výzvou v budování města je udržet živé náměstí (kavárny, zahrádky, posezení apod.) a přívětivý vzhled města (regulativy, názory architektů na podobu města apod.).

Celá tato oblast je vztažena do podoby budování image města. Úroveň a originalita image souvisí s celkovou atraktivitou území. Je důležité, aby město zjistilo a dále nabídlo svou jedinečnost (v případě Ústí nad Orlicí můžeme mluvit o dostatečné zeleni ve městě a krásné přírodě v okolí města). Image města je ovlivněna tím, jak lidé (samotní obyvatelé i turisté) město vnímají, a jak o něm mluví navenek.

Ústí chce být regionálním centrem, kam budou lidé s okolních obcí jezdit na jídlo, nákupy, dobrou kávu nebo procházky spojené třeba s kulturním a sportovním vyžitím.

Další možnost je využití řeky a jeho nábřeží pro volnočasové aktivity nebo pro přírodní park.

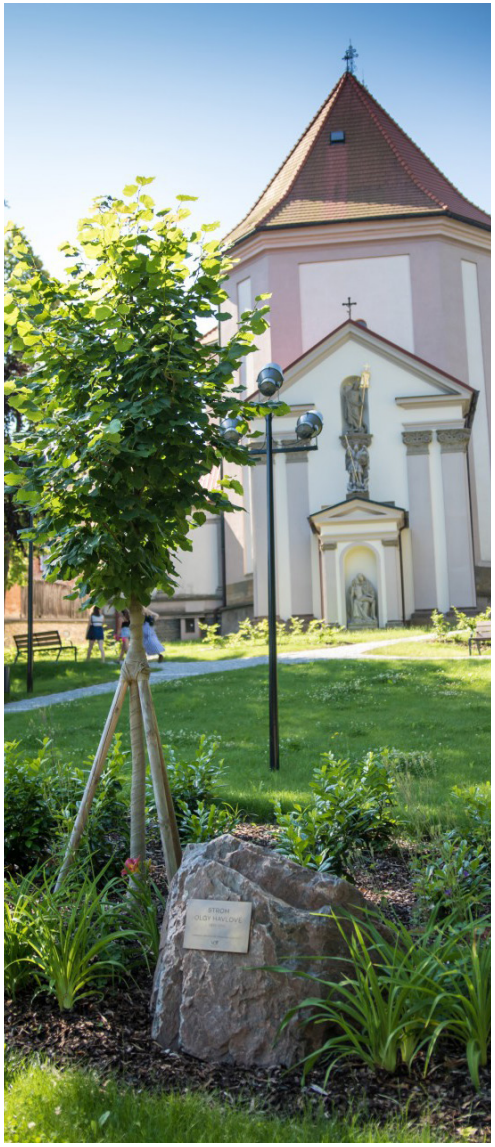

Stávající situace

- postupná revitalizace území areálu Perla. Revitalizovaná Perla je realizována jako součást městské tkáně s různorodým, komplexním využitím, které naplní očekávání obyvatel Ústí nad Orlicí, jejich potřeby a potřeby komplexního rozvoje města,
- pozitivní vnímání péče města o čistotu, úklid a pořádek i o městskou zeleň,
- vzhled parku u kostela Nanebevzetí Panny Marie, parku Kociánka, parku Wolkerovo údolí,
- podoba hřbitova,
- využívání provedených výzkumů a studií při rozvoji města,
- 73 % respondentů z dotazníkového šetření je spokojeno s rozsahem veřejně přístupné zeleně ve městě.

- budova bývalého Telekomu (komunikovat s majiteli o dalším využití, popř. o možné spolupráci s městem),
- z hlediska architektury a budoucího rozvoje města existují rezervy v podobě nefungující regulace (chybějících regulativ) a z toho existující vizuální smog ve městě,
- nedostatečný rozvoj divadla (řešit společně s parkem),
- nedostatek parkovacích ploch na sídlištích, obtížné podmínky pro pěší,
- nedostatek zeleně na autobusovém nádraží (není v majetku města).

Výzvy

- propojit město s okrajovými částmi města (možnost využít vhodné pozemky pro bydlení, zajištění odpovídající dostupnosti, zajištění odpovídajících služeb),
- zakládání a revitalizace zelených ploch ve městě se zřetelem na jejich volnočasové a ekologické funkce,
- ve vazbě na stanovenou prioritu se bude v dlouhodobém horizontu provádět revitalizace menších parkových ploch a kultivace vybraných prostorů,
- zvyšovat množství zelených míst ve veřejném prostoru a uplatňovat koncepční přístup k rozvoji veřejného prostoru,
- rozvoj prostor a budov aktuálně bez většího vyžití (např. Perla 01, 06, budova bývalé plicní, původní budova DDM, budova bývalého stacionáře, Prefa),
- obnova parku, která pomůže rozvoji divadla (budování lepší atmosféry místa, dostupnosti divadla atd.),
- hledat řešení prostoru u jídelny (bývalá školní jídelna),
- postupně modernizovat přístupové cesty do města (estetizace veřejného prostoru, živé ploty atd.),
- návrh vhodných konceptů a jejich zavádění do praxe za účelem účinného řešení místních problémů a rozvoj místních pozitiv, s ohledem na místní hodnoty, potřeby místních obyvatel, organizací a návštěvníků, ochranu životního prostředí (snižování emisí apod.), realizaci úspor (např. nákladů na svoz odpadu apod.),
- rozvoj ploch kolem vodních toků a vodních ploch jako komunitního veřejného prostoru města (např. sportoviště na Tiché Orlici).

Podporované aktivity:

D.1.1 Revitalizace nevyužívaných a zanedbaných objektů a ploch

D.1.2 Regenerace a revitalizace veřejného prostranství ve městě

[D.2] Životní prostředí

Z prostorového hlediska je území města Ústí nad Orlicí převážně tvořeno výjimečnými typy reliéfu (rozřezané tabule, výrazné svahy, zaříznutá údolí). Zásadní přírodní a ekologickou hodnotou jsou vodní toky, zejména přirozený vodní tok Tiché Orlice, Třebovky, Knapoveckého potoka a přítoků. Specificky cennými krajinářskými prostory jsou Houžvecko, Kozlovský hřbet a Hřebečovský hřbet.

Pro zvyšování kvality života ve městě budou podporována vhodná přírodní opatření, která budou prostorově specifická (aktivity zelené a modré infrastruktury).

V okolí města nalezneme přírodní park Orlice a evropsky významnou lokalitu Vadětín-Lanšperk.

Krajina města a jeho okolí je významným fenoménem a důležitým faktorem utváření města. Město samotné má charakter tzv. města v zeleni. Je to dáno zastoupením soukromých zahrad a sadů a ploch sídlištní zeleně. Ve městě existuje městský park na jihovýchodním okraji. souvislé zástavby města mezi sídlišti Štěpnice a Dukla a nazývá se Wolkerovo údolí.

Současná krajina v okolí města je také využívána pro zemědělskou výrobu, což má vliv na kvalitu půd a na omezení poskytování řady ekosystémových služeb. Na druhé straně v katastrálním území Ústí nad Orlicí a Hylváty má zemědělská půda velmi vysokou kvalitu. Koeficient ekologické stability činí 1,16.

Hlavním zdrojem hlukového znečištění ve městě je doprava. Intenzita hlukového znečistění je přímo úměrná intenzitě dopravy, a tudíž nejvíce znečištěnou oblastí ve městě je pás kopírující silnici I/14. S ohledem na její odsunutou polohu vůči rezidenčním částem města ovšem silnice na většině území města nepředstavuje nadměrnou hlukovou zátěž.

Občané jsou spokojeni s kvalitou ovzduší (88 % spokojených respondentů) a s mírou hlučnosti (78 % spokojených občanů).

Dobrou kvalitu ovzduší potvrzují i data, protože se do 30 km od města nachází 65 znečišťovatelů ovzduší (např. v Chrudimi je to 535 znečišťovatelů).

Z ročenky Českého hydrometeorologického ústavu z roku 2018 vyplývá, že území obce spadá do oblasti, kde dosahují průměrné roční koncentrace $PM_{2,5}$ hodnot okolo 12–17 $\mu g.m^{-3}$, tedy cca 60 % imisního limitu (25 $\mu g.m^{-3}$), průměrné roční koncentrace PM_{10} hodnot do 20 $\mu g.m^{-3}$, tedy cca 50 % imisního limitu (40 $\mu g.m^{-3}$) a průměrné roční koncentrace benzo(a)pyrenu cca 60 % imisního limitu.

Východiska

Dobře založené zelené plochy napomáhají k celkovému oživení a zkvalitnění prostoru města. Tyto plochy jsou také významným prostředkem ke zvýšení biologické rozmanitosti města a k eliminaci negativních důsledků klimatických změn.

Ústí nad Orlicí nemá dostatek ucelených parkových ploch v bezprostřední blízkosti rezidenčních čtvrtí a zejména centra města. Je tedy vhodné také drobnějšími intervencemi zkvalitnit menší zelené plochy ve vnitroblocích, v prolukách apod.

Stávající situace

- příroda v okolí je obyvateli vnímána jako největší přednost města,
- pozitivní vnímání péče města o čistotu, úklid a pořádek i o městskou zeleň,
- výskyt kvalitních zemědělských půd na katastru města, půdy s vysokou výnosností v okolí města,
- na území města se nachází přírodní park, i evropsky významná lokalita,
- nový dotační program v oblasti životního prostředí, prostřednictvím kterého město Ústí nad Orlicí podporuje instalaci podzemních nádrží na zadržování dešťových vod a realizaci zelených střech a fasád na území města,
- hluk z dopravy.

Výzvy

- naplňování zeleného a modrého programu města,
- zlepšování zadržování vody vč. efektu zpomalení odtoku, zvyšování propustnosti terénu a zasakování srážkové vody ve městě, využití stojatých a tekoucích vod ve městě,
- podpora aktivit vedoucích k zvyšování energetické efektivnosti staveb, přírodního chlazení a údržba zeleně ve veřejných prostorech,
- další obnova cest v krajině vedoucí ke zlepšení prostupnosti města a okolní,
- přístup k vodě vyvážený s požadavky na ochranu přírodních hodnot, zejména biologické diverzity a ekologické stability krajiny,
- komplexní řešení území ve městě včetně případných výkupů pozemků,
- zkvalitnit menší zelené plochy ve vnitroblocích, v prolukách apod.,
- naplňování stávajícího územního plánu a jeho aktualizace dle potřeby,
- budování image města jako místa pro aktivní využití volného času v kombinaci s environmentálním vzděláváním.

Podporované aktivity:

D.2.1 Podpora regenerace veřejné zeleně
D.2.2 Podpora vzdělávání, osvěty, naučných stezek
D.2.3 Snižování energetické náročnosti objektů
D.2.4 Protipovodňová ochrana města

Struktura strategického plánu

Nejvýznamnějšími faktory kvality procesu strategického řízení je silné politické vedení procesu a trvalé odhodlání a schopnost implementovat strategický plán do běžné řídicí a koordinační praxe.

Současně vedle prosazování metod strategického řízení vedením města je důležité nastavit mechanismus postupného plnění strategického plánu rozvoje města, jeho hodnocení, informovanost a propagaci výsledků směrem k občanům. Bez propojené analytické, strategické a implementační fáze strategického řízení je strategický plán rozvoje města bezcenný a v čase ztrácí na politické důvěryhodnosti a ochotě prosazovat stanovené závazky.

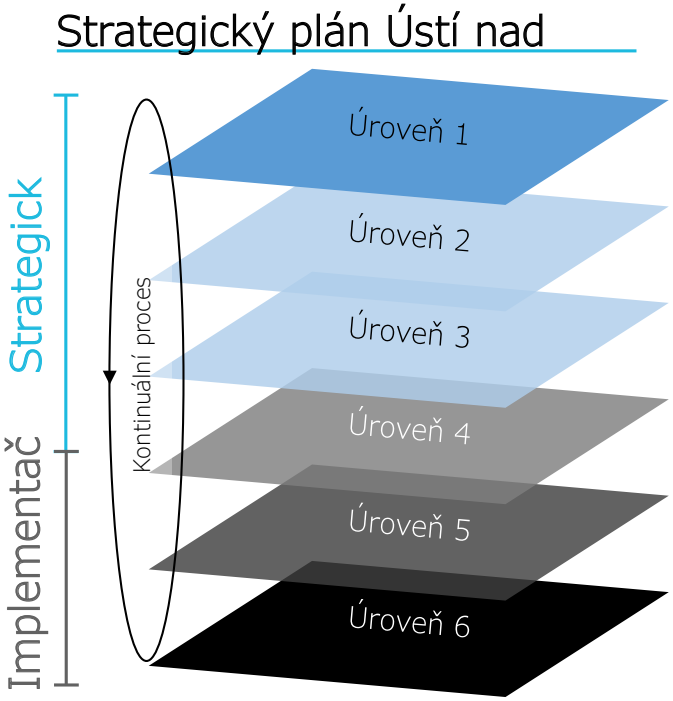

Struktura	
Prioritní oblast	Vymezení základních strategických směrů.
Opatření	Jakým způsobem budeme prioritní oblast naplňovat?
Podporované aktivity	Návrh rámcových aktivit k realizaci, témata, kterým se chceme a budeme věnovat.
Projekty	Konkrétní projekty, realizované prostřednictvím základních pravidel projektového řízení.
Synergie	Návaznost jednotlivých projektů, využití synergických efektů, úspory z rozsahu. Nepakujeme chyby a neplýtváme silami.
Zpětná vazba	Hodnocení dopadů jednotlivých projektů. Došlo k naplnění předpokládaných cílů všech strategických úrovní?

„Existuje pouze jeden strategický plán růstu.

Tvrdě pracovat.“

William Hague

Obsah návrhové a implementační části strategického plánu rozvoje města vychází z poznatků analytických výstupů, komparace dat, závěrů dotazníkového šetření mezi občany města, realizace pracovních skupin a rozhovorů včetně základního vymezení pozitivních a negativních faktorů života ve městě.

Struktura strategického plánu reflektuje problémy a výzvy, ktera jsou pro další rozvoj města stěžejní.

Návrhová část postupuje od prioritních oblastí ke konkrétním aktivitám. Realizace prioritních oblastí napomáhá k naplnění vize města, a tím zajišťuje kvalitní životní prostor pro obyvatele města Ústí nad Orlicí.

Opatření a aktivity formulují konkrétní přístup k řešení prioritních oblastí a k naplnění stanovených závazků. Samotná opatření pak jsou naplněna realizací rozvojových aktivit.

Implementační část (úroveň 4 až 6) zajišťuje úspěšné zavedení strategického plánu rozvoje města do praxe řízení města formou konkrétních projektů, které tvoří akční plán města. Při implementaci strategického plánu rozvoje města je pak průběžně kontrolováno, zda jsou naplánované projekty skutečně realizovány, a jaký mají reálný dopad na život města.

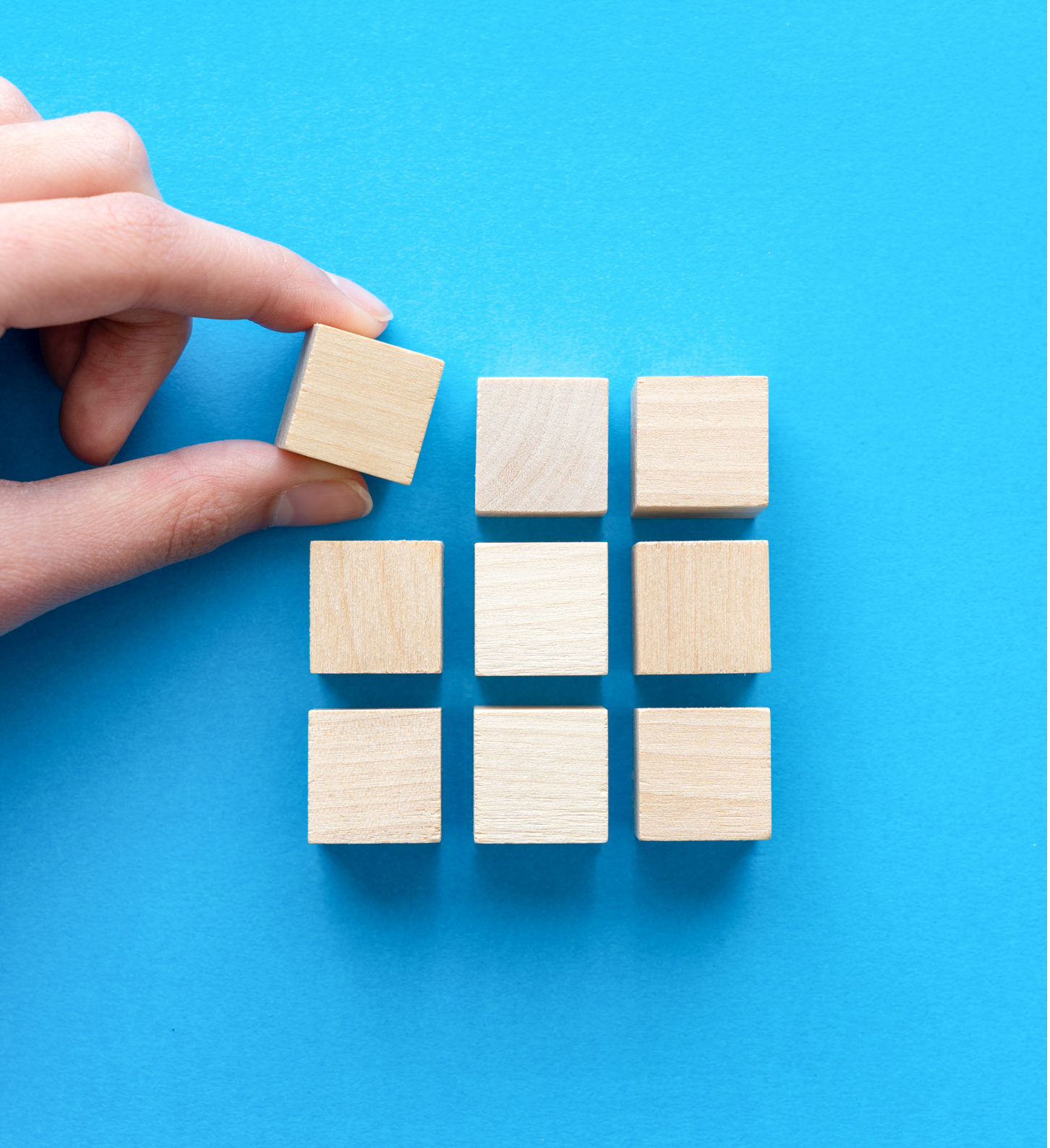

Podpora realizace strategického plánu

Realizace

Realizace strategického plánu bude probíhat prostřednictvím akčního plánu. Úkoly jsou koncipovány dle jednotlivých aktivit v krátkodobém a střednědobém horizontu. Mimo základní rámec úkolů, který je vymezen ve strategickém plánu, bude tento dokument každý rok aktualizován v návaznosti na postupu realizace strategického plánu a na dostupných finančních zdrojů.

U každého úkolu je nastavena odpovědnost, termín plnění, spolupracující osoby, milníky i finanční náročnost (vč. zdroje financování).

[5]

Role jednotlivých aktérů

Garant strategického plánu:

- zodpovídá za implementaci strategického,
- organizuje odborné skupiny a řídí komunikaci napříč všemi aktéry a zájmovými skupinami,
- iniciuje a informuje o plnění aktivit v jednotlivých klíčových oblastech,
- hodnotí průběžné naplňování strategického plánu,
- předkládá zprávy o průběhu realizace strategického plánu vedení města,
- připravuje akční plány.

Odborná skupina:

- projednává východiska a navrhovaná řešení v rámci specifických aktivit,
- připravuje návrhy na revizi strategického plánu a doporučení pro úkoly při tvorbě akčního plánu.

Rada města a zastupitelstvo:

- schvaluje strategický plán a jeho aktualizaci,
- schvaluje zprávu o průběžné realizaci strategického plánu,
- schvaluje akční plán.

Metodika tvorby akčního plánu

Strategický plán je naplňován především projekty zařazenými do schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu naplňují stanovené prioritní oblasti, závazky a opatření.

Hlavním zdrojem pro sestavení akčního plánu je:

- schválený rozpočet (bez rozpočtových změn),
- plán investic a zásobník projektových záměrů,
- usnesení orgánů o schválených víceletých projektech,
- dílčí koncepční dokumenty – výstupy z jiných dílčích koncepčních dokumentů města.

Zakomponování akčního plánu do rozpočtového procesu je jedním ze zásadních procesů strategického řízení. Používáním akčního plánu při řízení města by mělo dojít k výběru těch projektů, které naplňují prioritní oblasti města stanovené ve strategickém plánu. Proces tvorby akčního plánu je procesem dlouhodobým, který prostupuje celým kalendářním rokem a jako takový musí být úzce spjat s procesem rozpočtování.

Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, jsou z akčního plánu projekty vyřazeny.

Při přípravě akčního plánu je nutné zakomponovat tři hlavní kroky:

- získání podnětů na realizaci projektů – ze strany jednotlivých odborů města, městských organizací, komisí, veřejnosti apod.,
- sumarizace projektových záměrů a jejich transparentní posouzení souladu se strategickým plánem, prioritními oblastmi a nastavenými závazky. Sběr a sumarizace probíhá prostřednictvím připraveného formuláře (v elektronické podobě vzor projektové fiše a zásobníku projektu),
- politické rozhodnutí (tj. rozhodnutí rady a zastupitelstva města). Na základě politického rozhodnutí budou vybrány projekty, které budou zařazeny do akčního plánu. Zbylé projekty zůstanou v zásobníku projektových záměrů a budou realizovány v případě uvolnění dodatečných finančních prostředků (neplánované příjmy, dotace apod.).

Hodnocení

Hodnocení strategického plánu je primárně postaveno na průběžném sledování nastavených prioritních oblastech a závazků. Nicméně hodnocení nemůže být omezeno pouze na toto kvalitativní vyjádření. Každoroční vyhodnocení musí být členěno dle jednotlivých prioritních oblastí a opatření.

Na základě principu participace občanů na realizaci strategického plánování města je vyhodnocení výsledků veřejně přístupné. Příkladem vhodného zveřejnění výsledku vyhodnocení jsou informování na veřejném setkání s občany a na webových stránkách.

V rámci průběžného monitoringu garant strategického plánu provádí zejména:

- sběr dat a informací o průběhu realizace a rozpracovanosti jednotlivých aktivit,
- hodnocení stavu rozpracovanosti jednotlivých aktivit – z těchto informací následně vyplývá míra plnění strategického plánu rozvoje města,
- stav plnění závazků – provedení s ohledem na stanovení závazků,
- vyhodnocení prozatímní úspěšnosti realizace strategického plánu – hodnocení aktuálního stavu na základě kroků uvedených dříve.

Odpovědným za sběr a zpracování monitoringu je garant strategického plánu. Zprávy mohou být zpracovány v textové nebo tabulkové podobě a předkládány primárně radě a zastupitelstvu města.

V návaznosti na systém monitorování naplňování prioritních oblastí a závazků bude probíhat evaluace strategického plánu. Evaluace neboli hodnocení je proces, který je založen na sběru primárních a sekundárních dat. Hlavním zdrojem dat tohoto procesu je průběžný monitoring. Evaluace poskytne interpretaci dat, zkoumá „přičitatelnost" působení strategického plánu na pozorované jevy (tedy do jaké míry je strategický plán důvodem pozorovaného trendu) a výsledky těchto analýz rozpracovává do návrhu na aktualizaci strategického plánu.

Střednědobá evaluace bude provedena v polovině období realizace. Tato evaluace poskytne zpětnou vazbu naplňování strategického plánu rozvoje města, tj. zjištění, jaké byly doposud realizovány všechny plánované aktivity (projekty).

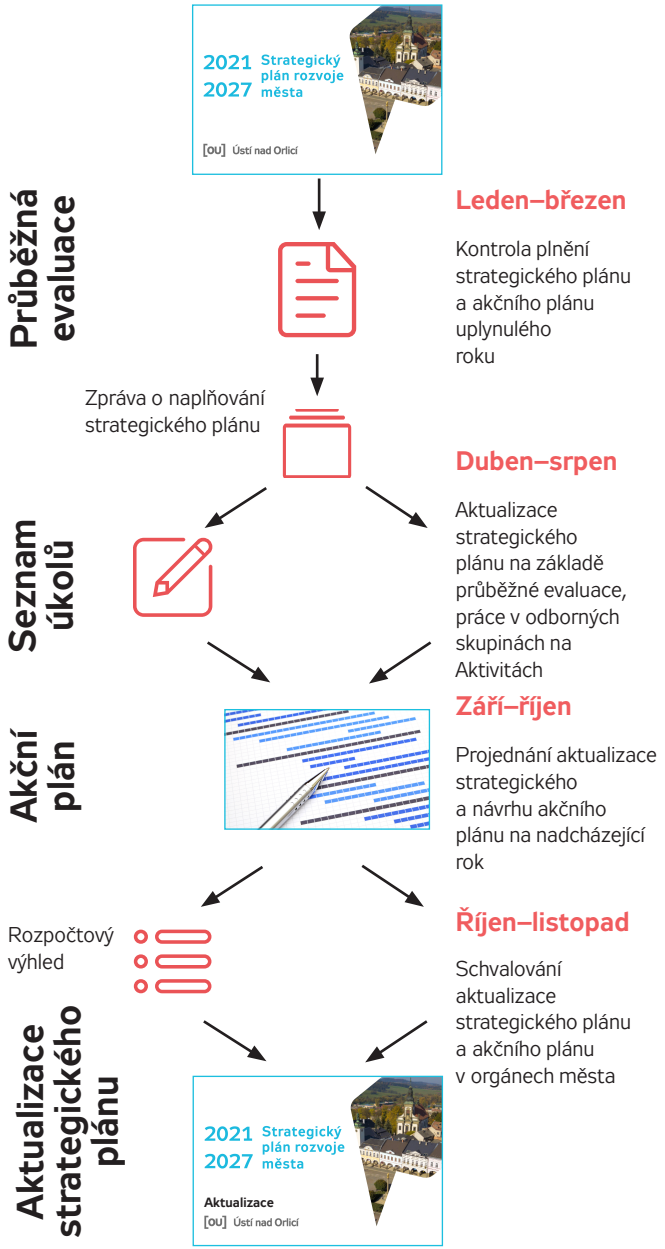

Komunikace

Komunikační plán

Pro veškeré PR aktivity spojené se strategickým plánem je nastavení obsahového plánu potřebné hned z několika důvodů:

- **Přehlednost.** Zejména v případě, kdy realizujeme nebo budeme realizovat větší množství rozvojových projektů, může se chod informačních kampaní snadno stát nepřehledným. Obsahový plán umožní udržet si přehled o běžících kampaních, použitých nástrojích, a tím zajištění co největšího zásahu.
- **Kontrola.** Díky obsahovému plánu si snadno udržíme kontrolu nad uzávěrkami článků do místních zpravodajů, ale také nad tím, že se nám nebudou překrývat aktivity spojené s komunikací strategického plánu a ostatní PR aktivity města.
- **Koordinace.** Prostřednictvím obsahového plánu můžeme zkoordinovat veškeré PR aktivity celého města, aby se nepřekrývaly a navzájem nerušily.

Budeme pracovat s následujícími nástroji:

Community management.
Práce s občany a reakce na jejich komentáře a zprávy.

Články, tiskové zprávy.
Přestože se velká část informací dnes přesouvá do on-line prostoru, neznamená to, že by novinové články a tiskové zprávy ztratily význam.

Vztahy s novináři. Čím větší téma, tím větší zájem veřejnosti, a tím pádem i médií. Aktivně oslovíme novináře v našem městě, okrese, kraji a ukážeme jim, co dobrého strategický plán městu přinese.

Grafika/Outdoor. Vizuální identita bude navržena tak, aby v městském prostoru upoutala co nejvíce pozornosti – ať už grafickou, či jazykovou jednoduchostí.

Akce. Osobní setkání je často nejdůležitější nástroj jakékoliv kampaně. Umožní cílové skupině lepší interakci s řešeným tématem a přímé zapojení.

Sociální sítě. V rámci komunikace strategického plánu budou hrát specifickou roli, kdy jejich prostřednictvím budeme komunikovat konkrétní témata a projekty.

Participace

Věříme, že důvěra a otevřenost jsou základem prosperity.

Cíle participace

- Budování důvěry obyvatel města v jeho správu
- Podpora otevřené a konstruktivní spolupráce
- Propagace města jako místa pro život aktivních obyvatel
- Investice do komunikace, marketingu a zapojení obyvatel
- Využití energie, zkušeností, znalostí občanů
- Poskytování správných, informací efektivní formou

Participace

Odbor rozvoje města ve spolupráci s dalšími vybranými pracovníky úřadu zajistí, aby se informace o strategickém plánu dostaly i k veřejnosti, a to zejména prostřednictvím **ustinadorlici.PinCity.cz.**

Tyto webové stránky města budou poskytovat aktualizované podrobné informace o realizovaných projektech i o naplňování strategického plánu.

Uvědomujeme si, že transparentnost a otevřenost jdou ruku v ruce s důvěrou občanů k vedení města.

- **Jsme transparentní.** Zvyšujeme transparentnost v rozhodovacích procesech města a pomáháme občanům pochopit tyto procesy.
- **Ukazujeme možnosti participace.** Implementujeme konzistentní procesy na podporu postupného zapojení občanů do participace.
- **Využíváme vhodné nástroje.** Vybíráme nejúčinnější nástroje na oslovení občanů. Kombinujeme využití digitálních technologií, tištěných materiálů a osobních setkání.
- **Učíme se společně.** Naučíme obyvatele zásady, postupy a procesy spojené s komunitním zapojením.
- **Budujeme vztahy.** Rozvíjíme stávající vztahy s občany, kteří se zapojují do věcí města, a podporujeme zapojení dalších.
- **Vyhodnocujeme a vyvíjíme se.** Definujeme metriky a pravidelně je vyhodnocujeme. Na základě získaných dat pak rozvíjíme a naše metody participace.

Cílem není, aby všichni lidé participovali, ale měli možnost participovat.

Přílohy a zkratky

Přílohy

- Komparace dat města Ústí nad Orlicí s vybranými městy Pardubického kraje
- Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi občany města
- Datová analýza města 2018
- Datová analýza města 2019
- Datová analýza města 2020
- Akční plán města, projektová fiše a zásobník projektů

Pojmy

- STRATEGICKÝ PLÁN – dlouhodobý plán k dosažení cíle
- VIZE – představa, čeho chceme v budoucnosti dosáhnout
- PRIORITA – směr, kterým se strategický plán ubírá
- OPATŘENÍ – způsob, jakým bude priorita naplňována
- AKTIVITA – rámcová činnost
- PROJEKT – konkrétní činnost na bázi úkolu či projektu
- EVALUACE – disciplína, která se zabývá sběrem a vyhodnocováním dat
- ESIF – evropské sociální a investiční fondy
- COMMUNITY MANAGEMENT – systémová práce se skupinou zapojených osob

Zkratky

- DDM – Dům dětí a mládeže
- IZS – Integrovaný záchranný systém
- MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- ZUŠ – Základní umělecká škola

[6]

Vydal:

Město Ústí nad Orlicí
Sychrova ulice 16
562 24 Ústí nad Orlicí

Zpracoval:

AQE advisors, a. s.
třída Kpt. Jaroše 1944/31
602 00 Brno

Autorský tým:

Petr Hájek
Michal Nezdrařil
Jan Havránek
Pavel Franěk
Ondřej Krejčí
Barbora Miturová
a členové komise pro rozvoj města

ISBN:

978-80-908028-0-3 (brožováno)
978-80-908028-1-0 (pdf)
978-80-908028-2-7 (ePub)

2021 2027 Strategický plán rozvoje města Ústí nad Orlicí

[OU] Město Ústí nad Orlicí

www.ustinadorlici.cz
ustinadorlici.pincity.cz

Strategický plán se zabývá oblastmi společenského života, např. školstvím, dopravou, kulturou, sportem a lokální ekonomikou ve městě, jejich rozvojem a podporou.
Plán poskytuje podporu radě a zastupitelstvu města při plnění aktivit souvisejících s odpovědnosti za rozvoj města, zlepšování rozsahu i kvality služeb.

Jako zpracovatelé strategického plánu jsme tvořili strategický plán nikoliv z důvodu povinností, ale protože nás to baví.
Baví nás přinášet inovace do veřejné správy, baví nás pracovat moderními metodami a postupy. Baví nás vidět úsměv na tvářích dětí a obyvatel města.
Líbí-li se i Vám strategický plán, pojďte do toho s námi!